Ազգ
Azg
armenian daily
8 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2001 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 23 (2227)

Հայոց ցեղասպանության նոր բանաձեւ Ռուսաստանի Դումայում

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 7-ին ՌԴ Պետական դումայի մամլո ծառայությունը հաղորդում է տարածել, որ պատգամավոր Ալեքսեյ Միտրոֆանովը (ՌԼԴԿ խմբակցություն) պատրաստել է որոշման նախագիծ «1915-17 թթ. Հայոց ցեղասպանության հարցի մասին»: Պատգամավորի կարծիքով, Պետդուման հետեւելով ցեղասպանության հանցագործության նախազգուշացման եւ պատժման մասին ՄԱԿ կոնվենցիային, ինչպես նաեւ ղեկավարվելով պատմական արդարության սկզբունքներով, պետք է դատապարտի հայերի կոտորածի փաստերը Օսմանյան կայսրությունում: Հայ եւ թուրք ժողովուրդների հարաբերությունների նորմալացման նպատակով Թուրքիայի Հանրապետության ղեկավարությունը, Ա. Միտրոֆանովի կարծիքով, պետք է հրապարակավ ընդունի 1915-17 թթ. Հայոց ցեղասպանության փաստը եւ դատապարտի այն ժամանակների Օսմանյան կայսրության հակահայկական քաղաքականությունը: Բացի այդ, 1915-17 թթ. Հայոց ցեղասպանության զոհերի ժառանգներին բարոյական եւ նյութական վնասի փոխհատուցման համար պետք է ստեղծվի միջազգային հանձնաժողով՝ փոխհատուցման միջոցների վճարման չափերն ու ժամկետները որոշելու համար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Հանրապետականները ցայտնոտից մի քանի քայլ են հեռու

Հակառակ դեպքում «Միասնության» թեկնածուն կընտրվեր

ԳՈՌ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Թվում է, թե Հանրապետական կուսակցությունն ընկել է այնպիսի վիճակի մեջ, երբ ցեխից դուրս գալու բոլոր հնարավորություններն այլեւս սպառված են: Երեկ ԱԺ-ում «Միասնության» կրած հերթական պարտությունն այդ մասին է վկայում:

Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարի պաշտոնում Վարդան Խաչատրյանի հաստատվելուց հետո թափուր էր մնացել ԱԺ ֆինանսաբյուջետային, սոցիալական հարցերով մշտական հանձնաժողովի նախագահի աթոռը, որը խորհրդարանում «Միասնության» ստացած քվոյի հաստատմամբ եւ քաղաքական մյուս ուժերի համաձայնությամբ հանձնվեց հանրապետականների մենաշնորհին: Նախորդ նստաշրջանի ընթացքում ԱԺ-ն, հենց հանրապետականների մեղքով, չհասցրեց ընտրել հանձնաժողովի նոր նախագահ: Բանն այն է, որ «Միասնության» այդ թեւից առաջադրվեցին միանգամից երեք պատգամավոր, որոնցից եւ ոչ մեկը մինչեւ երեկ չհանեց իր թեկնածությունը: Մինչ խորհրդարանական մյուս ուժերը անհանգստության ոչ մի նշան ցույց չտալով սպասում էին «Միասնության» վերջնական դիրքորոշմանը, ԱԺ քաղաքական մեծամասնությունը նույնքան անվճռականությամբ չէր կարողանում կողմնորոշվել եւ հստակ թեկնածություն առաջադրել:

Տես ➧ էջ 3

ՌՈՒՍ-ԱԴՐԲԵՋԱՆԱԿԱՆ

Իշխանությունների թույլտվությամբ չեչեն ահաբեկիչներն ապաքինվում են Ադրբեջանում

«Ինտերֆաքս» գործակալությունը, հղում անելով ռուսական իրազեկ աղբյուրներին, հաղորդում է, որ չեչեն ահաբեկիչները շարունակում են ապաքինվել Ադրբեջանում: Չնայած Բաքվի հայտարարություններին, թե հանրապետությունում վիրավոր չեչեններ չկան, ռուսական կողմի պնդմամբ՝ ահաբեկիչներն ապաքինվում են Ադրբեջանի առողջապահության նախարարության գիտությամբ՝ վճարովի հիմունքներով: Չեչեն ահաբեկիչներին ապաքինվում են մայրաքաղաքի երեք, ինչպես նաեւ Նոր Ահմեդլի եւ Սաբունչի քաղաքների հիվանդանոցներում: Վիրավորված չեչեններին հիվանդանոցներում տեղավորում են ադրբեջանցիների կամ դաղստանցիների անվան տակ:

Անշուշտ, նորություն չէ Ադրբեջանի իշխանությունների սրտացավ վերաբերմունքը չեչեն մարդասպանների նկատմամբ: Նորություն չէ նաեւ, որ ե՛ւ ռուս-չեչենական առաջին, ե՛ւ երկրորդ պատերազմում վիրավորված չեչենները հիմնականում բուժվել են Թուրքիայում, Վրաստանում եւ Ադրբեջանում: Տվյալ պարագայում կարեւորը ռուս-ադրբեջանական հարաբերություններում կրկին նկատելի սառնությունն է՝ վերջերս նկատվող որոշակի ջերմացումից անմիջապես հետո: Ամեն դեպքում, չեչենական գործոնը վերջին 6–7 տարիներին Մոսկվա-Բաքու հարաբերություններում խաղում է լակմուսի դեր: Եթե Ռուսաստանը հիշեցնում է Ադրբեջանում ապաքինվող չեչենների մասին, ապա ռուս-ադրբեջանական հարաբերություններում լարվածությունն անխուսափելի է:

Ենթադրաբար, Ռուսաստանը նախապատրաստվում է Հեյդար Ալիեւի Մոսկվա կատարելիք այցին, որը նախատեսվում է աշնանը: «Մեդիապրես» գործակալության հաղորդման համաձայն, Ռուսաստանում Ադրբեջանի դեսպան Ռամիզ Ռիզաեւը Պուտին-Ալիեւ մոսկովյան հանդիպման ընթացքում չի բացառել Գաբալայի ռադիոտեղորոշիչ կայանի կարգավիճակի շուրջ վերջնական պայմանագրի ստորագրումը:

Հիշեցնենք, Գաբալայի ռադիոտեղորոշիչ կայանը Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության միակ ռազմական օբյեկտն է Ադրբեջանի տարածքում:

Ռ. Հ.

Հայկական ցուցահանդես Փարիզում՝ Ժակ Շիրակի հովանավորությամբ

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Փարիզի արվեստի սրահներից մեկում փետրվարի 6-ին բացվել է հայկական միջնադարյան Անի քաղաքին նվիրված ցուցահանդես, որը նախապատրաստվում էր երկու տարուց ի վեր՝ պատմաբան Հարություն Գեւորգյանի ջանքերով: Ցուցահանդեսն անցկացվում է Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի բարձր հովանավորությամբ, իսկ նախաձեռնությունը Փարիզի քաղաքապետարանինն է: Քաղաքապետարանի հետ համագործակցել են Հայ բարեգործական ընդհանուր միությունը եւ Հայաստանի պատմության պետական թանգարանը:

Ըստ «Ազատություն» ռադիոկայանի, հանդիսավոր բացմանը ներկա են եղել Փարիզի քաղաքապետ Ժան Տիբերին, որը նաեւ նույն օրը երեկոյան քաղաքապետարանում մեծ ընդունելություն է կազմակերպել հայ համայնքի համար, ինչպես նաեւ ՀՀ դեսպան Էդվարդ Նալբանդյանը, փարիզահայերի հոգեւոր առաջնորդ Գյուս արքեպիսկոպոս Նազգաշյանը, ՀԲԸՄ ընդհանուր նախագահ Լուիզ Սիմոն-Մանուկյանը, Մատենադարանի փոխտնօրեն Գեւորգ Տեր-Վարդանյանը, մեծ թվով փարիզահայեր:

Եվրամիությունը 9 տարեկան է

ԲՐՅՈՒՍԵԼ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 7-ին լրացավ եվրոպական համագործակցության երկրների ԱԳ նախարարների կողմից Մաաստրիխտի պայմանագրի ստորագրման ինը տարին: 1992 թվականին հոլանդական Մաաստրիխտ քաղաքում ստորագրված համաձայնագիրը սկիզբ դրեց եվրոպական միության գոյությանը, հաղորդում է «Եվրոնյուս» գործակալությունը:

Իրանը ողջունում է Հայաստանի «իրատեսական եւ հեռատես» դիվանագիտությունը

Պաշտոնական տեսակետներ արտահայտող անգլիալեզու «Իրան դեյլի» օրաթերթն իր երեկվա խմբագրականում ողջունել է Հայաստանի «իրատեսական եւ հեռատես դիվանագիտությունը»: Կարեւորելով Թեհրան-Երեւան հարաբերությունները, օրաթերթը գովաբանել է, թե «հայերը վերջնականապես շրջադարձ կատարեցին դեպի Իրան»: «Հաշվի առնելով տարածաշրջանում վերջին փոփոխությունները, Հայաստանը կարեւորում է երկու գործոն՝ աշխարհի կողմից տարածաշրջանում Իրանի դերի վերահաստատումը եւ որոշ երկրների, այդ թվում Ադրբեջանի շփոթությունը: Այնուամենայնիվ, մենք ափսոսում ենք, որ Ադրբեջանը կորցնում է իր բոլոր «հաղթաթղթերը»՝ առաջին հերթին Արեւմուտքի հետ իր նավթային առեւտուրը, մինչդեռ Հայաստանը ծեռնամուխ է եղել շահավետ նախագծերի», գրում է «Իրան Դեյլին»:

ԻՍՐԱՅԵԼ

Եհուդ Բարաքը խայտառակ պարտություն կրեց Արիել Շարոնից

Իսրայելի 1980 թ. ընտրությունների նախօրեին, երբ իրար դեմ էին պայքարում «աղավնի» նկատվող Շիմոն Պերեսը եւ «բազե» համարվող Մենախիմ Բեգինը, լրագրողների հարցին, թե դրանցից ո՞ւմ ընտրությունն է նախընտրում, այն ժամանակ պաղեստինյան ՖԱԹՀ կազմակերպության ղեկավար Յասեր Արաֆաթն ասաց Բեգինի ընտրությունը: Եվ ի պատասխան լրագրողների զարմացած հայացքի՝ ավելացրեց. «Որովհետեւ Բեգինն ավելի տգեղ է»:

Պաղեստինցիների եւ ընդհանրապես արաբների կարծիքով, իսրայելցի ղեկավարները, լինեն խաղաղության կողմնակից ճանաչված «Աշխատավորական» կուսակցությունից, թե անզիջող «Լիկուդ» խմբավորումից, միեւնույն է՝ բոլորն էլ չեն ուզում հողային որեւէ զիջում կատարել, բոլորն էլ դեմ են պաղեստինյան պետությանը, բոլորն էլ կողմնակից են առաջին իսկ առիթը օգտագործել ռազմական գործողություններ սկսելու: Արաբների կարծիքով, տվյալ պարագայում կարեւորը Արեւմուտքի կեցվածքն է: Եվ այժմ, երբ ընտրություններում հաղթել է Արիել Շարոնը, բոլոր արաբները հույս ունեն, որ ռազմասեր եւ արյունալի անցյալով հայտնի 72-ամյա Շարոնի կերպարը կսթափեցնի արեւմուտքցիներին...

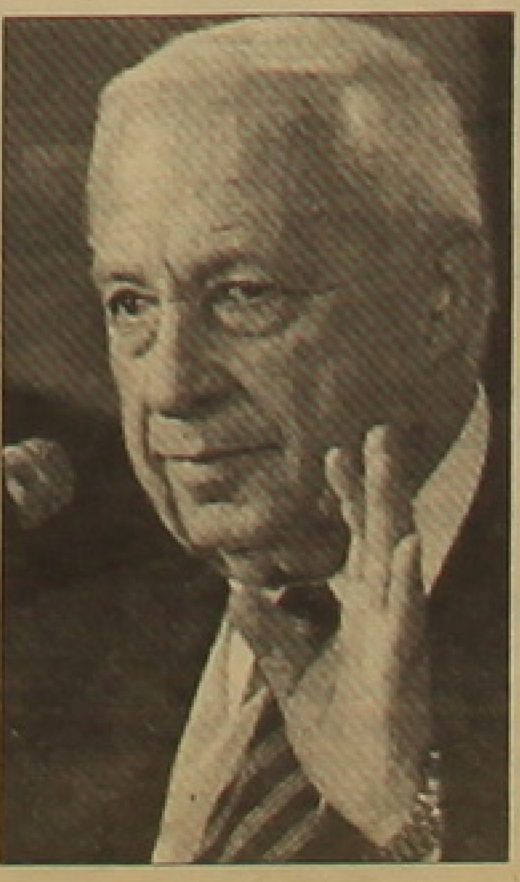

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄՈՎՍԵՍՅԱՆ

Ինչպես ակնկալվում էր, փետրվարի 7-ի վաղ առավոտյան իսրայելական ընտրությունների կենտրոնական հանձնաժողովը հրապարակեց «Լիկուդ» կուսակցության առաջնորդ Արիել Շարոնի ջախջախիչ հաղթանակը վարչապետի պաշտոնակատար, «Աշխատանք» կուսակցության ղեկավար Եհուդ Բարաքի նկատմամբ: Քվեարկածների ավելի քան 99 տոկոսի ձայների հաշվարկումից Շարոնը ստացել է ընտրաքվեների 62,5, իսկ Բարաքը՝ 37,4 տոկոսը: Այսպիսի մեծ տարբերություն առաջին անգամն է արձանագրվում Իսրայելի ընտրական պատմության մեջ, ինչպես նաեւ գրանցվել է ամենացածր մասնակցությունը, որը կազմել է քվեարկելու իրավունք ունեցողների 59 տոկոսը: Այս երկու փաստերի հիմնական պատճառը Իսրայելի արաբների բոյկոտն էր երկու թեկնածուներին: Այս իրողությունը, որ նույնպես աննախադեպ էր, արտահայտում է պաղեստինցիների հիասթափությունն ու զայրույթը Շարոնի եւ Բարաքի հանդեպ, որոնք մինչեւ վերջին պահը մուրում էին 13 տոկոս կազմող արաբների ընտրաձայները:

Տես ➧ էջ 8

ԱԶԳ

ընթացիկ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Զբոսաշրջության ոլորտում դեռեւս շատ են խնդիրները

Հայաստանում զբոսաշրջության զարգացման խնդիրները շարունակում են հետաքրքրության առարկա լինել հասարակության համար։ Դրանք հատկապես այժմեական են դառնում այս քրիստոնեությունը որպես պետական կրոն ընդունելու 1700-ամյակի տարում։ Թերեւս դրանով էր պայմանավորված ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարար Արա Պետրոսյանի երեկվա հանդիպումը լրագրողների հետ, որտեղ ներկայացրեց, թե ի՞նչ է կատարվել զբոսաշրջության ոլորտում մինչ այժմ եւ ինչպիսի՞ն է իրավիճակը։ Դժվար է ասել, թե որքանով փոխնախարարին հաջողվեց ամբողջական պատկերը ներկայացնել, այդուհանդերձ, որոշակի տեղեկատվություն ներկաները ստացան։ Մասնավորապես նշվեց, որ 2000 թ. մշակվել է զբոսաշրջության հայեցակարգը եւ զբոսաշրջության զարգացման պետական քաղաքականությունը։ Առաջին փաստաթղթում մասնանշված են ոլորտի զարգացման դրույթները, երկրորդում՝ դրանց իրականացման ուղիները։ Արա Պետրոսյանը խոստովանեց, որ զբոսաշրջության զարգացման համար կան խոչընդոտներ, «որոնք պետք է վերացնել»։ Գլխավոր խոչընդոտն այն է, որ Հայաստանի տուրիստական արտադրանքը դեռեւս չի հասել միջազգային չափանիշներին, ցածր որակով հանդերձ թանկ է։ Այնուհետեւ Հայաստանը որպես զբոսաշրջության վայր աշխարհում ներկայացված չէ, մեր երկիրը շարունակվում է մասնակի շրջափակման մեջ մնալ, լիցենզավորման, սերտիֆիկացման, հյուրանոցների դասակարգման, այսինքն՝ ինստիտուցիոնալ համակարգ ձեւավորված չէ։ Որպես դրական գործոն նշվեց այն փաստը, որ Հայաստանի նկատմամբ ձեւավորված է որոշակի պահանջարկ։ Պետության խնդիրն է օրենսդրական փոփոխություններով, տեղեկատվական-գովազդային գործունեությամբ մեծացնել այդ պահանջարկը։ Այդպիսի քայլերի շարքում նշվեց արդեն մշակված «Տուրիզմի մասին» օրենքի նախագիծը, որը շուտով կքննարկվի կառավարությունում, ինչպես նաեւ EXPO-2000-ին Հայաստանի տաղավարի ունեցած հաջողությունը։ Սակայն ոլորտում առկա են, ի թիվս օբյեկտիվ խնդիրների, նաեւ սուբյեկտիվները։

Փոխնախարարին ուղղված «Ազգի» հարցը վերաբերում էր դրանցից մեկին՝ Երեւանի հյուրանոցների գների համաժամանակյա բարձրացմանը։ Հիշեցնենք, որ այդ մասին մեր թերթն արդեն ահազանգել է, եւ Արա Պետրոսյանն իր պատասխանում փաստորեն հաստատեց այդ երեւույթի առկայությունը։ Նա հայտնեց, որ հյուրանոցային գների հետ կապված արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարը հանդիպում էր կազմակերպել հյուրանոցների եւ զբոսաշրջային ընկերությունների ղեկավարների հետ։ Նրանց միջեւ այժմ ընթանում են բանակցություններ, որոնց արդյունքում որոշակի փոխշահավետ համաձայնություն կկայացվի։

Մեր մեկ այլ հարցի պատասխանելով, արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարարը համոզմունք հայտնեց, որ 2001 թ. ակնկալվող զբոսաշրջիկների 100 հազար թիվն իրատեսական է։ Տոնակատարության միջոցառումների ծրագիրը կազմվել է այնպես, որ կուտակումներ եւ զբոսաշրջիկներին տեղավորելու խնդիրներ չլինեն։ Հաղորդվեց, որ Հայաստանն այժմ ընդհանուր առմամբ ունի 31 հազար ննջատեղ (հյուրանոց, հանգստյան տներ եւ այլն), որոնց, սակայն, մոտ 10 տոկոսն է համապատասխանում միջազգային չափանիշներին։

Արա Պետրոսյանն առանձին պարզաբանումներ տվեց զբոսաշրջության տարատեսակների մասին։ Հայաստանում զարգացած է պատմամշակութային, ճանաչողական տուրիզմը։ Դա պետք է առավելագույնս զարգացնել, սակայն մասսայական չի դառնա։ Հարկ է զարգացնել նաեւ այլ տարատեսակները։ Այս առումով մեծ հնարավորություններ է ընձեռում մեր բնաշխարհը, որի հիման վրա կարելի է զարգացնել ոչ ավանդական ճամբարային, մագլցային, հետիոտնային եւ զբոսաշրջության այլ տեսակներ։ Ընդհանրապես այս ոլորտը մեծ երեւակայության ոլորտ է, եւ նորանոր գաղափարները կարող են մեծ հաջողություններ բերել։ Այսպիսի կարծիք հայտնեց փոխնախարարը։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Սենեգալը հայկական նավատորմի գերեզմանո՞ց

Պարզվում է՝ նախորդ կառավարություններից մեկի արտաքին առեւտրի նախարար Եսայի Ստեփանյանից հետո ներկա արտադրական ենթակառուցվածքների համակարգող նախարար Դավիթ Զադոյանը հայկական նավատորմի լավագույն գիտակն է, քանի որ խորհրդարանում երեկ ներկա պատգամավորներից, կառավարության անդամներից ու լրագրողներից նա միակն էր, որ «ծովից ծով» Հայաստանի, ինչպես պարզվեց տխրահռչակ նավատորմից (կազմված ընդամենը երկու հին ձկնորսական նավերից) պատմությանը տեղյակ էր։ Նրանից պարզեցինք, որ «նավերն այն ժամանակ գտնվում էին սննդի նախարարության կազմում։ Նավերից մեկը խորտակվել է Սենեգալում, մյուսը՝ չեմ հիշում, թե որտեղ վարձակալության էինք տվել Կալինինգրադի ինչ-որ գործակալության միջոցով։ Եթե չեմ սխալվում այդ նավը եւս հայտնվել էր Սենեգալում, հետո, ինչպես պարզվեց, վերադարձնելու համար երեք անգամ ավելի թանկ գումար էր անհրաժեշտ, քան ինքը՝ նավն արժեր»։ Պարզվում է նաեւ, որ այս հարցով հարուցվել է քրեական գործ, որը մինչեւ այսօր այդպես էլ բաց է մնացել։

Ափսոս, եթե գումարները բավականացնեին, հայրենիք կբերվեր միակ նավը սեփական օվկիանոսներում եւ ծովերում նավարկելու համար։

Վերջում տեղեկացնենք պրն Զադոյանին, որ «Ազգի» մշտական ընթերցողները այդ մասին վաղուց գիտեն, իսկ որպես հավելում մեր կողմից նշենք, որ նավերից մեկը կոչվել է «Մուշ», մյուսը՝ «Վան»։

Գ. Ա.

Պանկրեատիտի բուժման նոր մեթոդ

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Հայ բժիշկների մի խումբ՝ պրոֆեսոր Հովհաննես Սարուխանյանի ղեկավարությամբ, մշակել է սուր պանկրեատիտի՝ ենթաստամոքսային գեղձի ծանր հիվանդության, դեղորայքային բուժման արդյունավետ մեթոդ։

Ինչպես ցույց են տվել «Էրեբունի» բժշկական կենտրոնում եւ Երեւանի համալսարանական թիվ 1 կլինիկական հիվանդանոցում կատարված հետազոտությունները, այս մեթոդի կիրառման շնորհիվ հիվանդության մահացու վախճանները կրճատվել են գրեթե երկուսուկես անգամ։ Մոտավորապես մեկուկես անգամ նվազել է հետվիրահատական բարդությունների, ախտադարձությունների (ռեցիդիվների) տոկոսը եւ, որպես դրա արդյունք, անհամեմատ ավելի կրճատվել են հիվանդի հոսպիտալացման ժամկետները։

Գյուտի կարգավիճակ ստացած նոր մեթոդն արտոնագրված է Հայաստանում։

ՀԱՄԱՌՈՏ

Նախկին նախարար Աշոտ Սաֆարյանը մեղադրվում է առանձնապես խոշոր չափերի վատնում կատարելու մեջ

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ՀՀ արդյունաբերության նախկին նախարար Աշոտ Սաֆարյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 90 հոդվածի 4-րդ մասով։ Այս մասին «Նոյյան տապանի» թղթակիցը տեղեկացավ ՀՀ գլխավոր դատախազությունից։ Ըստ ներկայացված մեղադրանքի, նախաքննությունը բավարար ապացույցներ ունի, որ 1995 թ. հոկտեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին Ա. Սաֆարյանը պաշտոնեական դիրքը չարաշահելու միջոցով կատարել է իր կառավարմանը հանձնված գույքի առանձնապես խոշոր չափերի հասնող վատնում, որով պետությանը զգալի վնաս է պատճառել։ Աշոտ Սաֆարյանը կալանքի մեջ է գտնվում փետրվարի 1-ից։

Կարեն Հունանյանի պաշտպանը ծանոթանում է գործի նյութերին

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հոկտեմբերի 27-ի գործով մեղադրյալ Կարեն Հունանյանի պաշտպանությունը վերստին ստանձնած փաստաբան Համլետ Ստեփանյանը արդեն մեկ անգամ տեսակցել է իր պաշտպանյալի հետ, ներկայումս ծանոթանում է գործի նյութերին՝ փորձելով մինչեւ դատավարության սկսվելը պատրաստ լինել մասնակցելու դրան, հայտնեց փաստաբանը։ Հիշեցնենք, որ Կ. Հունանյանը վերջերս պահանջել էր, որպեսզի իր շահերը նորից պաշտպանի Համլետ Ստեփանյանը. վերջինս գործի նյութերին ծանոթանալու փուլում պաշտպանել էր Կ. Հունանյանի շահերը, սակայն որոշ ժամանակ անց մեղադրյալը հրաժարվել էր ոչ միայն Հ. Ստեփանյանի, այլեւ առհասարակ որեւէ փաստաբանի ծառայություններից։

«Հայաստանի Հանրապետության» վերագրանցումը մերժվել է օրինական հիմքերով

Պնդում է արդարադատության նախարարը

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ...2001 թ. հունվարից դադարեցվել է «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի տպագրումը, քանի որ պարբերականի նոր գրանցումը մերժվել է արդարադատության նախարարության կողմից։ ԱԺ փետրվարի 7-ի նիստում արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը հայտարարեց, որ «փաստաթղթերը ներկայացված են խիստ թերի վիճակում եւ թերությունների վիթխարի շարք կա, որը հիմք է մերժելու գրանցումը»։ Սակայն ամենակարեւորը, ըստ նախարարի, այն է, որ ըստ ներկայացված փաստաթղթերի ենթադրվում է ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացում, ինչն անընդունելի է։ Ազգային ժողովը պետական հիմնարկ է եւ ձեռնարկատիրական գործունեության իրավունք չունի. համաձայն Սահմանադրության, պետական գույքի կառավարման իրավունքը տրված է կառավարությանը։

«Եթե ենթադրում եք, որ արդարադատության նախարարությունը որեւէ ձեւով խախտել է օրենքը, ապա ամենապարզ ձեւը դատարան դիմելն է», հայտարարեց նախարարը, միաժամանակ նշելով, որ նման դիմում դատարանին չի ներկայացվել։

Օղի թորողները եւ պետական եկամուտները

ՀՀ պետական եկամուտների նախարարության օպերատիվ-հետախուզական վարչության ձեռնարկած միջոցառումների արդյունքում ոգելից խմիչքի արտադրության եւ իրացման ոլորտում հայտնաբերվել են խախտման մի շարք դեպքեր։ Մասնավորապես, Աբովյանում գործող «Գ.Ս.Ա. ընկերներ» ՍՊԸ-ն զբաղվել է օղու ապօրինի արտադրությամբ, քանի որ 2000 թ. սեպտեմբերի 1-ից ուժը կորցրած է ճանաչվել գյուղատնտեսության նախարարության 1999 թ. այդ ընկերությանը տրամադրած լիցենզիան։ Ընկերությունը վաճառել է առանց ակցիզային դրոշմանիշների օղի, իսկ մեկ լիտր տարողությամբ օղու շշերը դրոշմավորել 0,5 լիտր տարողության համար նախատեսված ակցիզային դրոշմանիշներով։ Փետրվարի 6-ին «Գ.Ս.Ա. ընկերներ» ՍՊԸ-ից առգրավվել է 6359 շիշ տարբեր տեսակի եւ տարողության օղի, որից 1979 շիշը՝ առանց ակցիզային դրոշմանիշների, 4380-ը՝ կրկնակի օգտագործված դրոշմանիշներով։

Պարզվել է նաեւ, որ օղու արտադրությամբ զբաղվող մեկ այլ ընկերություն՝ «Ղարիբ» ՍՊԸ-ն, իր արտադրանքը դրոշմավորել է ապօրինի ճանապարհով ձեռք բերած եւ արդեն մեկ անգամ օգտագործված ակցիզային դրոշմանիշներով եւ իրացրել առեւտրի մեծածախ կետերում։ Հայտնաբերվել է 732 շիշ այդպիսի օղի։

Ապարանի բնակիչ Վարդան Հովսեփյանն առանց պետական գրանցման եւ լիցենզիայի տնային պայմաններում զբաղվել է օղու արտադրությամբ։ Վարդան Հովսեփյանի տանը հայտնաբերվել եւ առգրավվել է 110 շիշ եւ 40 լիտր օղի։

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գրանցված «Ուրախաչ» արտադրական կոոպերատիվը Հայաստանում զբաղվել է ոգելից խմիչքի շշալցմամբ եւ իրացմամբ՝ չունենալով համապատասխան լիցենզիա։ Ընկերությունը տարածքային հարկային տեսչությունում չգրանցված առաքման կետից անցած տարվա նոյեմբերից այս տարվա հունվարն ընկած ժամանակահատվածում իրացրել է «Գանձասար» ապրանքանիշը կրող կոնյակ։ Ընկերության արտադրամասում հայտնաբերվել է 700 շիշ եւ 690 լիտր կոնյակ։

Օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումները շարունակվում են։

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայութիւն / հեռ. 562941, 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

– ՀՀԿ երկրապահական թեւը հանդես եկավ հայտարարությամբ, որով մեղադրում էր Հանրապետական կուսակցությանը՝ նշելով, որ երկրում կատարվող քաղաքական եւ տնտեսական գործընթացները խեղաթյուրվում են: Ինչպիսի՞ն է ՀԿԿ-ի եւ մասնավորապես ձեր կարծիքը:

– Պետք է խնդրեմ նման բաժանում չանել՝ երկրապահական թեւ եւ այլն... առավել եւս, որ հայտարարությունը ստորագրել են բավականին կշիռ ունեցող քաղաքական գործիչներ, բայց կառույցի առկայությամբ, որը դեռեւս գոյություն ունի եւ բավականին ուժ ունի եւ այդ կազմակերպության ծրագրերն իրագործի: Դա անհասկանալի ձեւակերպում է: Դա ցույց է տալիս, որ արված քայլը ժամանակավրեպ էր:

– Հանրապետական կուսակցությունը այս գործընթացների վերաբերյալ հայտարարությամբ հանդե՞ս է գալու:

– Քայլին դիմել են երկու պատգամավոր, կուսակցության խորհրդի երեք անդամներ եւ նախկին վարչասինքն՝ կարելի է ենթադրել եւ այդպես...

Քանի որ գործընթացները կատարվում են «Միասնություն» դաշինքի շրջանակներում եւ ՀԺԿ-ի քթի տակ, փորձեցինք պարզել նաեւ ժողովրդականների վերաբերմունքը՝ դիմելով ՀԺԿ անդամ, ԱԺ «Միասնություն» խմբակցության քարտուղար Վարդան Մկրտչյանին. «Բոլոր փոփոխությունները խոչընդոտում են ընդհանուր գործին, բայց ես համարում եմ, որ դա նրանց ներքին, ներկուսակցական խնդիրն է, ո-

Հանրապետականները ծղոտե տանիքի տակ են պատսպարվում

Երկրապահների հայտարարությունը համարում են ժամանակավրեպ

ՀՀԿ շարքերի նվազման եւ մի քանի երկրապահականների օրերս արած հայտարարության վերաբերյալ փորձեցինք պարզել «Միասնության» վերաբերմունքը ԱԺ փոխխոսնակ, ՀՀԿ-ական Տիգրան Թորոսյանից:

ոչ բոլոր երկրապահները, որոնք կուսակցությանն անդամագրվել են, եւ անգամ ոչ բոլորը, որոնք խորհրդի անդամ են: Ցավոք, այդ հայտարարության մեջ որեւէ կոնկրետ խնդիր չէր առաջադրված, կոնկրետ գաղափար չկար: Խոսվում է, որ նոր գաղափարներ չեն առաջադրվել, բայց մի քիչ տարօրինակ է, երբ խորհրդի անդամները խոսում են գաղափարներ չառաջադրելու մասին: Սակայն հիմա ինչ էլ ասվի, եթե հստակ հարցադրումներ չկան, տարօրինակ է, առավել եւս, որ նախկինում որեւէ տարաձայնություն, լուրջ բախում չի եղել: Եթե նման բան լիներ, մամուլը կիմանար: Ցավոք, այն, ինչ արվեց այս օրերի ընթացքում, հակառակ է այն գործընթացին, որը 1998-ին սկսել էր Վազգեն Սարգսյանը եւ լավ կլինի նման քայլեր անելուց առաջ հիշել, թե ինչը երբ է սկսվել, ով է սկսել:

– Հայտարարության մեջ խոսվում է նոր միավորում ստեղծելու մասին, որը հետագայում պետք է վարի «Միասնություն» դաշինքի որդեգրած գաղափարախոսությունն ու քաղաքականությունը: Ի՞նչ եք կարծում, հնարավո՞ր է արդյոք միաժամանակ երկու քաղաքական ուժով միեւնույն կուրսը որդեգրել՝ ունենալով ակնհայտ տարաձայնություններ:

– Խոցելի է, իհարկե, կարելի է ստեղծել նոր կազմակերպություն, դա յուրաքանչյուրի իրավունքն է: Սակայն ձեր առաջադրած հարցին պետք է պատասխան տրվի: Չի կարող ստեղծվել մի նոր կառույց, նախկին պետը: Կեսիկյանի եւ Ուլիխանյանի առումով քայլը գոնե բացատրելի էր, քանի որ մի քիչ անհասկանալի է, երբ խորհրդի անդամը խորհրդարանական այլ կառույցի անդամ է: Այսուհանդերձ չեմ կարծում, որ այնքան լուրջ գործընթաց կա, որ խորհուրդը որեւէ հայտարարություն անի: Կուսակցության խորհուրդը դա աննպատակահարմար գտավ:

– Արդյոք այս գործընթացները չե՞ք համարում Ալբերտ Բազեյանին քաղաքապետի պաշտոնից հեռացնելու տրամաբանական վերաբերմունք եւ շարունակական ընթացք:

– Այդ հարցին ճիշտ կլինի նախաձեռնության հեղինակները պատասխանեն, բայց որեւէ լուրջ իրադարձություն դրանից բացի չի եղել, այրի գնահատականը իրենք էլ կտան, բայց մենք հարցը չենք քննարկել», ասաց նա:

– Հնարավոր համարո՞ւմ եք այլ միավորի՝ «Միասնության» դաշինքի որդեգրած գաղափարախոսության իրագործումը, երբ նրանք հայտարարում են, թե դաշինքը խեղաթյուրում է ծրագրված բարեփոխումները:

– Ես ողջունում եմ, որ այդ մարդիկ ետ չեն կանգնում իրենց գաղափարներից: Եթե իրենք առանձնանում են այլ միավորմամբ, հուսով եմ, որ նպատակ չունեն կից լինելու, քանի որ կազմավորված միավորում են ստեղծում նույն գաղափարախոսությամբ, եւ դա չի խանգարում, որ միասին գործենք:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐ

Սահմանամերձ գյուղերի երիտասարդ բժիշկները չեն զորակոչվում

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երիտասարդ բժիշկները, որոնք մասնագիտությամբ աշխատում են Հայաստանի ավելի քան 80 սահմանամերձ գյուղերում, ազատվում են բանակ զորակոչվելուց: Կառավարության այս որոշումը, ուժի մեջ է մտել այս տարվա հունվարից: ՀՀ առողջապահության փոխնախարար Արտակ Չեյնալյանի խոսքերով, կառավարության այս քայլը թույլ կտա սահմանամերձ գյուղերն ապահովել բոլոր մասնագիտությունների անհրաժեշտ բժիշկներով, բացի դրանից այն կնվազեցնի գյուղացիների արտահոսքը: Սահմանամերձ գյուղերի մեծ մասը գտնվում է Տավուշի եւ Սյունիքի մարզերում: Փոխնախարարը վստահություն հայտնեց, որ արդեն մինչեւ այս տարեվերջ տասնյակ երիտասարդ բժիշկներ կհաստատվեն հիշյալ գյուղերում:

Աղազա փաստաբանների նկատմամբ խստապահանջ են գտնվել

Արդարադատության նախարարությունում փետրվարի 6-ին ամփոփվել են փաստաբանների քննության արդյունքները: Ի տարբերություն դասավորների, փաստաբան դառնալու ցանկություն ունեցողները գրեթե 3 անգամ ավելի են: Ի տարբերություն դատավորների, որոնց համար անցողիկ միավոր էր համարվում յուրաքանչյուր քննությունից 7-ը, փաստաբանների նկատմամբ շատ ավելի խստապահանջ են գտնվել՝ անցողիկ միավոր սահմանելով 13-ը:

Այսպես, 203 դիմորդներից քաղաքացիական իրավունքից քննությունն են հանձնել 88-ը եւ դրական գնահատականներ են ստացել 62-ը: Քրեական իրավունքից քննությանը մասնակցել է 98 դիմորդ եւ անցողիկ միավոր է վաստակել 52-ը, ընդ որում ամենաբարձր միավորը եղել է 16-ը:

Քննության ընթացքին իրազեկ անձանց վկայությամբ, դիմորդների շրջանում մեծ են դժգոհությունները քննության արդյունքներից եւ բողոքարկողների մեծ թիվ են կազմում 11,12 միավոր վաստակածները: Մեկնաբանությունների համար դիմեցինք «Հայ փաստաբանների միջազգային միության» նախագահ Տիգրան Տեր-Եսայանին, որը քննական հանձնաժողովի նախագահն է, սակայն նա հայտնեց, որ փաստաբանական միությունների նախագահների մասնակցությունը քննության առաջին փուլին զուտ կազմակերպչական բնույթ էր կրում: Փետրվարի 13-ին եւ 14-ին կանցկացվի քննության երկրորդ փուլը՝ հարցազրույց անցողիկ միավորներ վաստակածների հետ, որին արդեն իրենք ակտիվ մասնակցություն կունենան:

Ս. Պ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Երախտիքի ցույց Ֆրանսիայի դեսպանության առջեւ

Այսօր ՀՀ-ում Ֆրանսիայի դեսպանության առջեւ տեղի ունեցավ Հայաստանի պարարվեստի միության նախաձեռնած երախտիքի ցույց: Միության մի շարք պարային խմբեր, ի թիվս հանրաճանաչ «Բերդ» անսամբլի, ազգային տարազներով եւ ցուցապաստառներով սկսեցին երթը պետական Կրկեսի մոտից: Ամփոփվելով Ֆրանսիայի դեսպանության շենքի առջեւ, ի լուր բազմահարյուր հասարակության եւ լրատվամիջոցների, Հայաստանի պարարվեստի միության նախագահ Կարեն Գեւորգյանը միության եւ երթի մասնակիցների անունից հրապարակեց Ֆրանսիայի դեսպան Միշել Լեգրային ուղղված շնորհակալական ուղերձը:

Հրապարակումը շարունակություն կունենա

Վերջերս ՀՀ կառավարության տնտեսական բարեփոխումների վերլուծական-տեղեկատվական կենտրոնը հրապարակել է «25 հարց, 25 պատասխան» գրքույկը, որի նպատակն է պարզաբանել հասարակության մեջ առաջացող բազմաթիվ իրավական-օրենսդրական հիմնահարցերը: Այս հրապարակումը կենտրոնի ձեռնարկած տնտեսության ոլորտում բարեփոխումների ընթացքի իրավական ապահովման ծրագրի օղակներից մեկն է: Այս առթիվ կենտրոնի գործադիր տնօրեն Ալբերտ Ղլբախչյանն այն կարծիքն է հայտնել, որ գրքույկը կունենա իր շարունակությունը, քանզի իր ղեկավարած հաստատությանն ուղղված հարցադրումների հոսքը շարունակվում է, որտեղ բնակչության կողմից առաջադրվում են պարզաբանման կարիք ունեցող բազմաթիվ նոր հարցեր:

ՌՈՒԶԱՆ ԵԳԱՆՅԱՆ

Հանրապետականները ցայտնոսից մի քանի քայլ են հեռու

Սկիզբը էջ 1

Առանձին հանրապետականներ այդ ընթացքում հայտարարում էին, թե որոշված է ընդհանուր թեկնածու՝ ի դեմս Գագիկ Մինասյանի, թե մյուսները՝ Վարդան Բոստանջյանը եւ Վահրամ Բաղդասարյանը հանդես են եկել ինքնառաջադրմամբ՝ առանց խմբակցության հետ հաշվի նստելու: Այս մասին **«Ազգն»** անդրադարձել է, նշելով, որ նման քաղաքական որոշումները ներխմբակային բնույթի լինելով՝ առնչվում են բացառապես տվյալ կուսակցության ներքին կազմակերպչական տվյալներին, ինչով Հանրապետական կուսակցությունը երբեք չի փայլել: «Միասնություն» խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը մեր հարցին, թե ինչպիսին է իր վերաբերմունքը, երբ խմբակցությունը հայտնում է իր որոշակի դիրքորոշումը, սակայն նույն խմբակցության անդամները, անտեսելով դա, հանդես են գալիս ինքնառաջադրմամբ, պատասխանեց. «Եթե ամբողջ ֆրակցիան քաղաքականությամբ մի քիչ ավելի շատ զբաղվի, նաեւ էլեմենտար քաղաքական պրոցեսներին իրազեկ լինի, ըստ երեւույթին նման նախադեպեր հետագայում չեն ստեղծվի»: Հիշեցնենք, որ նախադեպն արդեն առկա է, իսկ ֆրակցիան ստեղծվում է լուրջ քաղաքական գործընթացներից եւ օրենսդրական գործունեություն իրականացնելուց բացի քաղաքական պրոցեսների կրող է:

Հետաքրքրական է նաեւ ինքնառաջադրված թեկնածուների հանգամանքը: Այն փաստը, որ նրանք համառորեն ընդդիմացան ողջ ֆրակցիային (ի դեպ, ՀԺԿ-ականները որոշում կայացնելու ողջ պատասխանատվությունը թողել էին իրենց կողակցին), խոսում էր թերեւս այն մասին, որ ե՛ւ խմբակցության ներսում, չնայած արտաքուստ հանգստությանը, ե՛ւ ողջ խորհրդարանում նրանք լուրջ հենարանի ակնկալիք ու վստահություն ունեին, հակառակ դեպքում, հասկանալով իրենց միայնակ վիճակը, կշտապեին ետ վերցնել թեկնածությունները: Ի դեպ, հետաքրքիր էր իր խոսքի մեջ արտահայտած Գալուստ Սահակյանի այն միտքը, թե մասնավորապես Վահրամ Բաղդասարյանին «մեր հորդորները, քաղաքական հիմնավորումներն ըստ երեւույթին չեն բավարարում»: Թե հատկապես ի՞նչ հորդորների եւ քաղաքական հիմնավորումների մասին էր խոսքը՝ Վահրամ Բաղդասարյանը խուսափեց պատասխանել, հատուկ շեշտելով միաժամանակ, որ «միանշանակ» պահպանելու է իր թեկնածությունը:

ԱԺ մեծամասնության առաջադրած թեկնածուին, որքան էլ խնդիրը չանձավորելու կոչեր էին արվում, համաձայն չէին հենց «Միասնության» ներսում առաջին հերթին: Ուշադրություն դարձնենք, որ երեքշաբթի օրը «Միասնության» դռնփակ նիստում կայացած ռեյտինգային ընտրության արդյունքով այլընտրանքային թեկնածուները հավաքել էին 16 եւ 14 ձայն, իսկ Գագիկ Մինասյանը՝ 30: Արդյոք դա բավարար կլինե՞ր լիակատար հաջողության հասնելու համար՝ ոչ ոք վստահ չէր, քանի որ հարցը լուծելու էր ողջ խորհրդարանը, իսկ քվեարկությունը, կանոնակարգի համաձայն, լինելու էր գաղտնի: Ըստ էության, հենց քվեարկությունից էր կախված «Միասնության» համար կարեւոր այն հարցի պատասխանը, թե որքանով էր դաշինքը քաղաքական դաշտում եւ խմբակցությունը խորհրդարանում շարունակելու պահպանել իր հեգեմոն դիրքը եւ, որ ավելի կարեւոր էր՝ որքանով են ներխորհրդարանական ուժերը նախաձեռնությունը թողել «Միասնությանը», նկատի առնելով, որ խմբակցությունը սահմանադրական մեծամասնություն ԱԺ-ում չի կազմում, այսինքն՝ որոշումները միանձնյա չի կարող անցկացնել: Նշենք նաեւ, որ ողջ եռամսյա այս քաշքշուկներում խորհրդարանական ուժերը քար լռություն էին պահպանում՝ թատերաբեմը զիջելով «Միասնությանը»:

Քվեարկությունն, այնուամենայնիվ, վերջապես կայացավ՝ սառը ցնցուղ դառնալով «Միասնության» գլխին: Ամենաշատ ձայները հավաքեց Վահրամ Բաղդասարյանը՝ 120 ձայնից հավաքելով 54-ը, երկրորդը՝ Գագիկ Մինասյանն էր՝ 42 ձայնով, իսկ Վարդան Բոստանջյանին վստահում էր պատգամավորներից ընդամենը 18-ը: Փաստորեն թեկնածուներից չանցավ եւ ոչ մեկը, քանի որ պահանջվում էր ընդհանուր ձայների կեսից ավելին (տվյալ դեպքում՝ 61-ը): Սակայն խնդիրն այդ չէ, այլ այն, որ «Միասնությունը» չկարողացավ անցկացնել իր թեկնածուին՝ խորհրդարանի կողմից չստանալով, այսպես ասած, վստահության քվեն: Խորհրդարանական ուժերը պարզ ցույց տվեցին, որ «Միասնությունն» այնքան էլ հզոր չէ, եւ շատ ավելի կախված է լինելու հենց իրենց դիրքորոշումներից:

Հակառակ պարագայում ստացվում է մի վիճակ, երբ հանձնաժողովի նախագահի հարցը շատ ավելի անձնավորված խնդիր է եւ կախված է պատգամավորների համակրանքից կամ հակակրանքից, քան քաղաքական բնույթ ունի: Եվ պատահական չէ, որ ՀՀ վարչապետ, ՀԿԿ նախագահ Անդրանիկ Մարգարյանը շեշտեց, որ կատարված փաստը «ոչ թե անհանգստանալու, այլ մտորելու տեղիք է տալիս»: Հետաքրքրականն այն է, որ եթե քվեարկության արդյունքների հրապարակումից անմիջապես հետո տեղի ունենար նոր ընտրություն, որին կողմ էր պատգամավորների մի ստվար բանակ, Վահրամ Բաղդասարյանը, որը երկրորդ փուլ անցավ Գագիկ Մինասյանի հետ, հաղթահարելու էր 61-ի արգելքը: Սակայն եւ ընդմիջման պարագայից ելնելով՝ հարցի լուծումը մնաց հաջորդ եռօրյային: Շատ հնարավոր է, որ «Միասնությունը» փոխի իր դիրքորոշումը՝ համոզվելով, որ խորհրդարանի անտարբերությունը շատ ավելի թանկ արժե, քան չափից ավելի վստահությունը սեփական ուժերին:

Մանկական կերերի թանկացումից՝ անվերահսկելի շուկա եւ մաքսանենգություն

«ԱԱՀ մասին» օրենքի փոփոխությունը յուրահատուկ «նվեր» ու ծնելիության «խթան»՝ երիտասարդ ընտանիքների համար

Հունվարի մեկից մանկական կերերի նկատմամբ (ինչպես նաեւ՝ դեղորայքի) 20 տոկոս ավելացված արժեքի հարկի (ԱԱՀ) կիրառումը յուրահատուկ «նվեր» դարձավ երիտասարդ ընտանիքների համար՝ ամբողջացնելով նրանց առանց այն էլ բազմաթիվ պրոբլեմների ցուցակը։ Դեկտեմբերին ԱԺ-ի ընդունած «ԱԱՀ մասին» օրենքում փոփոխություններ մտցնելու օրենքի կիրառումից թանկացավ ոչ միայն դեղորայքը, այլեւ՝ մանկական կերերն ու տակդիրները (15-20 տոկոսով), ինչը նշանակում է լրացուցիչ նյութական դժվարություններ ծնողների համար։ Մոտավոր հաշվարկներով, եթե մինչեւ 1,5-2 տարեկան դառնալը երեխային անհրաժեշտ է ամսական միջինը 50-60 տակդիր, մոտ 10 տուփ արհեստական կաթ (ցանկացած տեսակի), չհաշված մյուս կերակրատեսակները՝ քամած կերեր, հյութեր, թեյ եւ այլն (հաշվարկներն արված են սեփական փորձից ելնելով-Գ. Մ.), ապա ստացվում է, որ յուրաքանչյուր ընտանիք ամսական միջինը ծախսում է 40-50 դոլար։

Մոտավոր հաշվարկներով ներկայումս մանուկների 40 տոկոսը սնվում է արհեստական կերերով, ընդ որում՝ մայրական կաթից ծննդյան օրից զրկված է երեխաների 20-30 տոկոսը, իսկ 6 ամսականից 60 տոկոսը։ Բնական կերակրմանը փոխարինելու են գալիս արհեստական կերերը, այստեղ եւս ծնողների առջեւ ծառանում է լրացուցիչ գումարներ հայթայթելու խնդիրը։ Արհեստական կերերի ձեռքբերման դժվարությունները հաշվի առնելով՝ աշխարհի եւ ոչ մի երկրում ներկրվող մանկական սնունդը չի հարկվում, իսկ այդ առումով Հայաստանն այսօր բացառություն է։ Սակայն սա դեռ խնդրի մի կողմն է։ ԱԱՀ փոփոխությունների մասին չարաբաստիկ օրենքը՝ սոցիալականից զատ իր հետ բերեց այլ խնդիրներ՝ շուկայի անվերահսկելիություն ու ճամպրուկային առեւտրի ծաղկում։

Մի քանի «Մանկական կերեր» խանութներում ու շուկաներում, առեւտրականների ու գնորդների հետ զրույցով պարզեցինք, որ գների բարձրացումից իրացումը պակասել է մոտ 50 տոկոսով, ինչը չի նշանակում, սակայն, որ պահանջարկը (չնայած բնակչության նյութական դժվարություններին) նույնպես պակասել է։ Խնդիրն այն է, որ հայաստանյան շուկան տարեկան սպառում է մինչեւ մոտ 200 տոննա մանկական կեր, շուկան ներկայումս բաժանում են երեք կազմակերպություններ։ Շվեյցարական «Nestle» ֆիրմայի հայաստանյան ներկայացուցիչ «Երիցյան եւ որդիներ» ընկերությունը զբաղեցնում է շուկայի մոտ 70 տոկոսը, իսկ մնացած 30 տոկոսը կիսում են ռուս-գերմանական «Վիննի» եւ ավստրիական «Hipp» ֆիրմաների դիստրիբյուտորական ընկերությունները։ Եթե պաշտոնապես գրանցված ներկրող կազմակերպությունների ներկրումների ծավալները կիսով չափ պակասեցնեն, բնական է, որ շուկայի մնացած մասը՝ մոտ 100 տոննան պետք է ինչ-որ կերպ լրացվի, այսինքն, գտնվեն լրացուցիչ աղբյուրներ ու այլեւայլ ճանապարհներ, այսինքն՝ շուկայում անհայտ ներկրողների հայտնություն, մաքսանենգություն եւ վերջապես՝ անվերահսկելի շուկա։ Հունվար ամիսը միայն բավարար էր, որ այդ խնդիրները չուշանային. «Ազգն» օրերս «Nestle»-ի հայաստանյան ընկերություններից ահազանգ էր ստացել շուկաներում անհայտ ծագման, թերեւս մաքսանենգ ճանապարհով ներկրված «Nestogen» եւ «NAN» տեսակի կաթերի առկայության մասին։ Ստուգողական այցերը «Փեթակ» եւ «Սուրմալու» մեծածախ շուկաները հաստատեցին ահազանգի ճշմարիտ լինելը։ «Փեթակում» արկղերով դարսված վրացական մակագրություններով «NAN» վաճառողը, բնականաբար, չասաց, թե որտեղի՞ց է ձեռք բերել ապրանքը։ Ընդ որում՝ վրացական «Nestle»-ները վաճառվում են 100 դրամով էժան, ինչը մի կողմից ձեռնտու է գնորդին, բայց մյուս կողմից՝ վտանգավոր։ «Երիցյան եւ որդիներ» ՍՊԸ նախագահ Ալբերտ Երիցյանի հետ զրույցում պարզեցինք, որ իրենց ներկրած ապրանքը մինչեւ չի ստանում Հայպետստանդարտի սերտիֆիկատը, հանրապետություն մուտք չի գործում։ Շուկայում վաճառվող կերերի համար մինչ այժմ պատասխանատվություն էին կրում «Nestle»-ի պաշտոնական ներկայացուցիչները, եւ անորակ ու ժամկետանց կեր չէր կարող շուկա դուրս գալ։ Այսօր արդեն շուկայի անվերահսկելիության պայմաններում նոր եկամտի աղբյուր որոնող մաքսանենգ առեւտրականների ակտիվացման պարագայում չեն բացառվում նման դեպքերը։ «Վիննիի» ներկայացուցիչները մեր հարցմանն ի պատասխան նշեցին, որ առայժմ շուկայում չեն տեսել իրենց տեսականու այլ ճանապարհներով եկած նմուշներ, սակայն հաստատեցին մեր դիտարկումները՝ իրենց մոտ եւս իրացումը նվազել է մոտ 50 տոկոսով։ Թե առաջին եւ թե երկրորդ ընկերության ներկայացուցիչները չբացառեցին նման պայմաններում գործունեության աննպատակահարմարությունն ու հնարավոր դադարեցումը։ «Եթե գոնե չհարկվեին 0-12 ամսական նորածինների կերերը, ապա հնարավոր կլիներ գոնե զրոյական շահույթներով աշխատել» բացատրեց Ա. Երիցյանը։ Ըստ նրա, եթե վրացերեն մակագրության ապրանքները խոսում են երկրի մասին, ապա ռուսերեն եւ անգլերեն մակագրություններով տուփերի ծագման մասին դժվար է գլուխ ընկնելն ու սեփական ապրանքներից տարբերելը։ Դա հեշտացնելու համար թե «Nestle»-ի եւ թե «Վիննիի» ներկայացուցիչները այսուհետեւ մայր ֆիրմաներում իրենց ապրանքները կպատվիրեն հայերեն մակագրություններով, ինչը, իհարկե, ոչ թե հարցի լուծում է, այլ հուսակեցում։ Ինչ վերաբերում է շուկայի վերահսկմանը, ապա դա միմիայն պետեկամուտների նախարարության խնդիրն է։ Նախարարությունն առայժմ այդ խնդրի վերաբերյալ լռություն է պահպանում։ **«Ազգն»** ակնկալում է այս խնդրի վերաբերյալ նախարարության պաշտոնական տեսակետն ու տեղեկատվությունը, ինչը կներկայացնենք առաջիկայում։

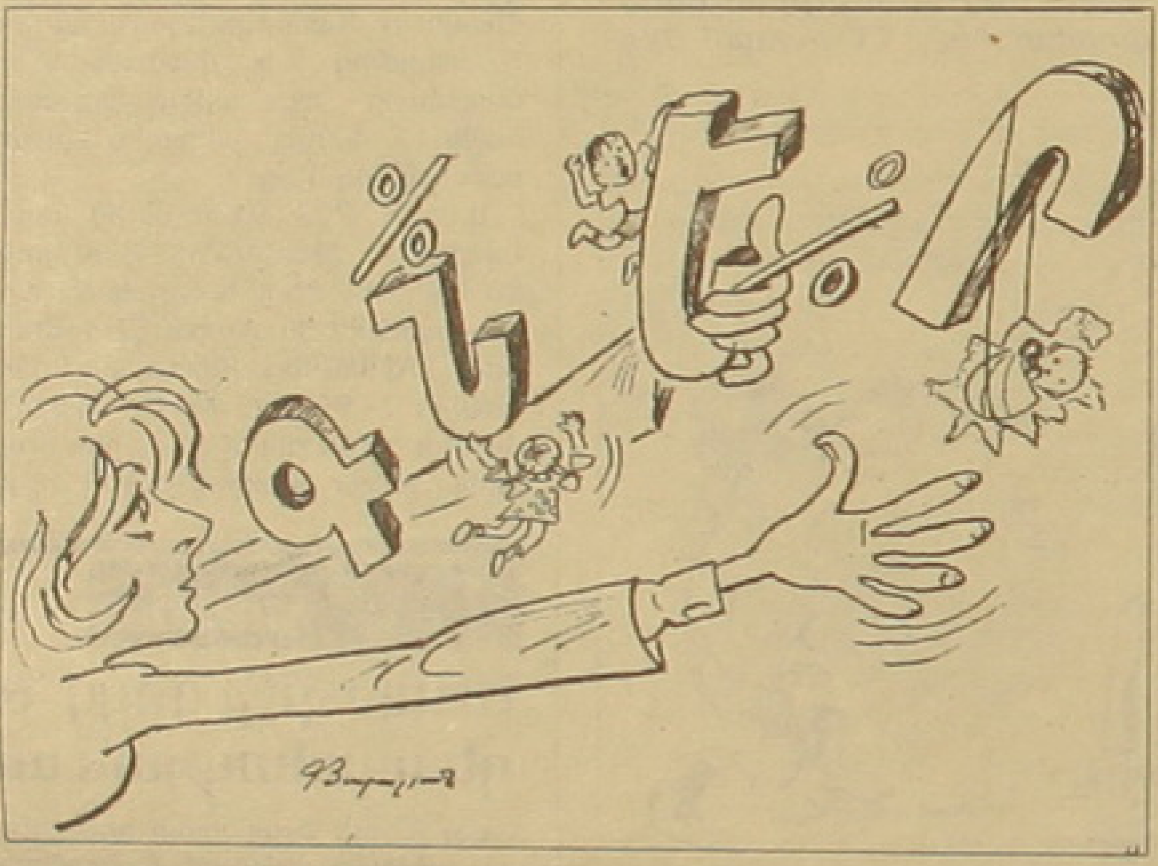

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

Հաստոցաշինության հնարավորությունները չեն գնահատվում

Մինչդեռ դրանք առկա են

Հայաստանի հաստոցաշինությունը մեծ հնարավորություններ ունեցող բնագավառ է։ Եվ շատ ցավալի է, որ այդ բնագավառին անծանոթ մարդիկ հայտարարում են, թե այն Հայաստանին անհրաժեշտ չէ։ Այս կարծիքը հայտնեց մեզ հետ ունեցած զրույցի ժամանակ հաստոցաշինական ձեռնարկությունները միավորող «Աստեքս» հասարակական կազմակերպության գործադիր տնօրեն Ռաֆիկ Պողոսյանը։ Այդ մոտեցումը, ըստ նրա, եղել է ինչպես նախկին իշխանավորների, այնպես էլ ներկաների մեջ։ Նրանց հաճախ արտահայտած թեզը, թե Հայաստանը Շվեյցարիայի նման պետք է դառնա զբոսաշրջության եւ բանկերի երկիր, ուղղակի սնանկ է։ Շվեյցարիան ունի հզոր արդյունաբերություն, առանց որի բանկային համակարգը չէր հզորանա եւ զբոսաշրջության համար ենթակառույցներն էլ չէին ստեղծվի։ Բացի հանրահանաչ ժամացույցների, պանրի եւ շոկոլադի արտադրություններից, Ռաֆիկ Պողոսյանը բերեց շվեյցարական հաստոցաշինության օրինակը, որը ոչնչով չի զիջում գերմանականին կամ ճապոնականին։ Ինչ վերաբերում է հայկական հաստոցաշինությանը, ապա այն ներկայումս էլ մրցունակ է։ Այդ գնահատականը տվել են ոչ միայն տեղի, այլեւ օտարերկրյա (ՄԱԿ-ի) փորձագետները։ Հայկական ձեռնարկությունները նախկինում արտադրվող հաստոցները վաճառում էին ոչ միայն ԽՍՀՄ-ում եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրներում, այլեւ, ինչպես այսօր են ասում՝ հեռավոր արտասահմանի երկրներում։ Դրա դիմաց այն ժամանակ ստացված գումարները մինչ այժմ էլ սառեցված են մնում նախկին ԽՍՀՄ «Վնեշէկոնոմբանկում»։ Ներկայումս եւս հաստոցաշինական ձեռնարկությունների արտադրանքն իր շուկան ունի։ «Ինտերհաստոց» (նախկին «Հայհաստոց») տարբեր նշանակության հաստոցները վաճառվում են ինչպես Մերձավոր Արեւելքում (Սիրիա, Իրան), այնպես էլ Եվրոպայում եւ Հյուսիսային Ամերիկայում։ Երեւանի հաստոցաշինական արտադրական միավորման (նախկին Ձերժինսկու անվան) հաստոցների առաջին խմբաքանակը (24 հատ) անցած տարի (դեկտեմբերին) առաքվեց Մերձավոր Արեւելքի երկրներ։ Այս ձեռնարկությունում մինչ այդ բաժնետոմսերի վերահսկիչ ծրարը ձեռք բերեց Ռուսաստանում բնակվող հայ գործարար (որի անունը «Աստեքսի» նախագահը չհայտնեց), որի ներդրումներն էլ հնարավորություն տվեցին արտադրությունը կազմակերպել։ Արմավիրի հաստոցաշինական գործարանում եւս բաժնետերերի փոփոխության շնորհիվ աշխուժություն է սկսվել։ Նրա արտադրանքի նմուշները շուտով կառաքվեն Կանադա։ Գյումրու հղկող հաստոցների գործարանի արտադրանքն արդեն առաքվել է Կանադա։ Սակայն այս ձեռնարկությանը, ինչպես նաեւ Գյումրու քարհատ մեքենաների եւ Վանաձորի ճշգրիտ հաստոցների գործարաններին լուծարում է սպառնում։ Ռաֆիկ Պողոսյանն անհասկանալի է համարում կառավարության նման մոտեցումը, երբ այդ ձեռնարկությունները սկսել են աշխատել։ Իսկ Գյումրու հղկող հաստոցների պատվիրատուն հայտարարել է, որ Թուրքիայի, Հնդկաստանի եւ Թաիլանդի իր պատվերներն ինքը որոշել է վերակողմնորոշել դեպի այս ձեռնարկություն։ Այժմ այն փաստորեն կանգնեցվել է եւ պատրաստվում է լուծարվելու։ Ընդհանրապես լուծարվող այս ձեռնարկությունների նկատմամբ ինչպես արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարության, այնպես էլ կառավարության եւ նախագահի մոտեցումը հաստոցաշինարարներին միավորող ասոցիացիայի նախագահը բնորոշեց որպես շատ սառը։ Այստեղ նա որոշակի հույս է համարում արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարի կողմից ճյուղի հայտնի եւ բանիմաց անձանցից բաղկացած խորհրդի ստեղծումը։ Դա ոչ պաշտոնական մարմին է, որի միջոցով նախարարը ցանկանում է ուղիղ կապ ունենալ բնագավառի ձեռնարկությունների ղեկավարների հետ եւ լիարժեք տեղեկություններ ստանալ ճյուղի վիճակի մասին։ Այդուհանդերձ ստիպված ենք արձանագրել, որ հաստոցաշինության հնարավորությունները Հայաստանում այսօր ըստ արժանվույն չեն գնահատվում, եւ ճյուղի վիճակն այդ մոտեցման արտացոլումն է։ Եթե արդյունաբերության մի քանի ճյուղերի (քիմիական, լեռնամետալուրգիա, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաներ եւ այլն) նկատմամբ այդ մոտեցումը հաղթահարված է, ապա հաստոցաշինության ճակատագրի նկատմամբ անտարբերությունը դեռեւս շարունակում է պահպանվել։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԼՂՀ

Լուծարվելու են ՀՀ բուհերի մասնաճյուղերը

ԼՂՀ-ում այսօր գործում են մեկ պետական եւ 9 ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ, որոնք հիմնականում տեղակայված են Ստեփանակերտում, Շուշիում եւ Մարտակերտում։ Դրանց մի մասը, սակայն, մոտ ապագայում պիտի փակվի։ **«Ազգի»** թղթակցի հետ ունեցած զրույցում ԼՂՀ կրթության եւ գիտության նախարար Համլետ Գրիգորյանը նշեց, որ լուծարվելու են միայն ՀՀ բուհերի մասնաճյուղերը, որոնք 6-ն են։

Նման կտրուկ միջոցների ԿԳ նախարարությունը դիմել է ելնելով այն հանգամանքից, որ վերոհիշյալ մասնաճյուղերի գլխադասային բուհերը ՀՀ-ում լիցենզավորված չեն եւ գործում են անհայտ կարգավիճակով։ Բացի այդ, այս ուսումնական հաստատություններն Արցախում չունեն համապատասխան նյութատեխնիկական բազա, շենք, լաբորատոր պայմաններ եւ բարձրորակ մասնագետներ։ Հենց այն փաստը, որ վերջին 10 տարում Արցախի բուհերում դասավանդող մասնագետները ոչ մի տեղ չեն վերապատրաստվել, վկայում է կադրերի որակային ճգնաժամի մասին։

Նախարարը ցավով նշեց, որ այսպիսի պայմաններում ծնողները եւ ուսանողները հայտնվում են խաբված վիճակում։ Մասնաճյուղային բուհը պատշաճ գիտելիքներ չտալով, շրջանավարտներին տրամադրում է գործնական միջավայրում անարժեք համարվող վկայականներ։ Այս տեսակետը նախարարը պնդեց Ստեփանակերտի պետհամալսարանի եւ Մարտակերտի մասնաճյուղային համալսարանի համադրությամբ։ Երկու բուհերն էլ թողարկում են մանկավարժներ, բայց հազիվ թե մարտակերտյան բուհի շրջանավարտը մրցունակ լինի պետհամալսարանի շրջանավարտի համեմատությամբ։

Չկա այն իրավական դաշտը, նշեց Հ. Գրիգորյանը, որը հնարավորություն կտա նման բուհերի շրջանավարտներին աշխատանքի տեղավորվել։

ԼՂՀ ԿԳ նախարարության կոլեգիան հաստատել է բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների՝ պետական եւ ոչ պետական լիցենզավորման եւ հավասարմագրման կարգը։ Առաջիկայում այն կներկայացվի կառավարության հաստատմանը։ Իսկ հաստատումից հետո ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությանը կից գործող լիցենզավորման եւ հավասարմագրման ծառայության աշխատակիցների անմիջական մասնակցությամբ կստուգվեն Արցախում գործող բուհական մասնաճյուղի բացման եւ դրանց գործունեության իրավական հիմքերը։ Ըստ նախարարի, այդ բուհերին չի թույլատրվելու կազմակերպել նոր ուսումնական տարվա ընդունելություն։ Ինչ մնում է դրանց ուսանողների ճակատագրին, ապա նրանց համար կստեղծվեն անհրաժեշտ պայմաններ ուսումնառությունը շարունակելու համար։ Ամենահավանականը մյուս երեք լիցենզավորված բուհերում՝ «Գրիգոր Նարեկացի», «Մեսրոպ Մաշտոց» եւ «Գրիգոր Մագիստրոս» համալսարաններում տեղափոխելն է։ Չի բացառվում նաեւ հատուկ քննությամբ նրանցից ոմանց ԱրՊՀ-ում ընդունելը։

Նախարար Համլետ Գրիգորյանը համոզմունք հայտնեց, որ մասնաճյուղային բուհերի նկատմամբ նման վերաբերմունքը բխում է ԼՂՀ-ում կրթության ու գիտության զարգացման անհրաժեշտությունից։

Արցախի նման փոքր տարածքում մեծ թվով բուհերի առկայությունը բնավ չի խոսում կրթության հանդեպ «մեծ սիրո» մասին։ Ավելացնենք, որ անցած երկու տարում Արցախում ինքնալուծարվել են երկու նմանակարգ բուհեր։ Քիչ հավանական չէ, որ մոտակա տարիներին նշված մասնաճյուղերը եւս կարժանանան վերջիններիս բախտին։ Այդ դեպքում արդեն ինքնալուծարված ուսհաստատությունների ուսանողներն իրոք կհայտնվեն խաբված վիճակում, իսկ նրանց ճակատագրի նկատմամբ հազիվ թե որեւէ մեկն այդժամ լուրջ հոգատարություն ցուցաբերի։

Համենայն դեպս, մասնաճյուղային բուհերում այս կտրուկ շրջադարձի կապակցությամբ առայժմ մեծ խուճապ չկա։ (Թե՞ արտաքուստ այդպես է թվում)։

ՆՈՒՇԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ԱԶԳ

միջազգային

ԹՈՒՐՔ ՄԱՄՈՒԼ

«Ձեր հայկական քաղաքականությունը սխալ է»

Էնգին Արդըչի հոդվածը «Սթար» թերթում

Թուրքական «Սթար» թերթի փետրվարի 1-ի համարում Էնգին Արդըչ անունով հայտնի սյունակագիրը «Ձեր հայկական քաղաքականությունը սխալ է» վերնագրով հետեւյալ հոդվածն է ստորագրել, որն իր գռեհիկ արտահայտություններին հակառակ զգաստության կոչ է՝ ուղղված թուրք կառավարությանը, եւ ոչ միայն: Հոդվածը ներկայացնում ենք օգտվելով «Մարմարա» թերթի թարգմանությունից:

Էջերով, էջերով, էջերով գրեցինք, բայց եկեք մի անգամ էլ համադրենք: Այս ճանապարհը մեզ ոչ մի տեղ չի տանի: Որովհետեւ մեր կիրառածը ջայլամի քաղաքականություն է, մեր հակազդեցությունը՝ լյումպենի հակազդեցություն: Ամեն մարդ գիտի, որ այս անգամ Ֆրանսիան կարեւորություն չտվեց եւ չի տալու մեր բոյկոտին: Որովհետեւ Ֆրանսիան Իտալիա չէ: Ամեն մարդ գիտի, որ նորից «Կարֆուր» հանրախանութի ավտոկանգառում ավտոմեքենա թողնելիք տեղ չկա, որ ոչ մեկ թուրք քաղքենի հարավային Ֆրանսիայում ունեցած իր ապարանքը կվաճառի, եւ ամեն մարդ գիտի, որ այդ բոյկոտի դրոշակակիրը հանդիսացող մեր վարչապետը ֆրանսիական «Ռենո» տիպի ավտոմեքենայով է շրջում: Ամեն մարդ գիտի, որ տխմարություն է ֆրանսիական ուսուցման արգելքը, տխմարություն է փող տալով գնված ֆրանսիական ապրանքն այրել կամ ոչնչացնել: Արդեն միայն մի քանի լյումպեններ են, որ պոռում են ու պոռչտում:

Ժողովուրդը բավարարվում է Ֆրանսիայի դեմ բոյկոտելով եւ մռթմռթալով: Շատ-շատ առաջիկա Ղուրբան Բայրամի օրերին դեպի Փարիզ շրջապտույտները մի քիչ թեթեւանան, բայց մի քանի ամիս հետո այդ էլ կմարի: Մանավանդ եթե առաջիկա սեզոնին մեր ֆուտբոլիստներից երկուսը սկսեն խաղալ ֆրանսիական լիգայում, մենք դարձյալ ողջագուրվելու ենք: Կարիք կա՞ օրինակներ հիշելու: Որովհետեւ դարձյալ ամեն մարդ գիտի, որ այս հարցը թուրք եւ ֆրանսիացի ժողովուրդների միջեւ չէ, այլ երկու երկրների քաղաքագետների միջեւ: Այս կացության դիմաց ծիծաղելի է բանակի սպայակույտի նախագահության հաճելի թվալու համար «Adiee, France»-ի նման ապուշ լոզունգներ գործածել, մանավանդ գրել, թե «Ֆրանսիայի հետ մեր ճանապարհները բաժանվեցին»: Այսպիսի ցափռսուքների դիմաց Ֆրանսիայի ագռավներն անգամ իրենց մի կողմով չեն կարող խնդալ: Այսպիսի կեցվածքը միայն բյուրոկրատներին կարող է հաճույք պատճառել, ուրիշ գործի չի կարող ծառայել: Եվ որեւէ ֆրանսիացի այս ամենից լուր անգամ չի ունենա: Ֆրանսիայում մեր դեսպանին հետ կանչելու նման արարքը, որը դիվանագիտական աշխարհում իբր թե որպես սարսափելի բողոք է նկատվում, բայց դիվանագետ չեղող ամեն մարդու միայն քմծիծաղ է պատճառում, մեզ չի կարող որեւէ տեղ առաջնորդել: Դեսպանը եթե հետ կանչվի, դրա համար թերեւս ամենից ավել հուզվի դեսպանի տիկինը՝ Ֆիլիզ հանըմը, որի փարիզյան թագավորությունն այդպիսով վերջ պիտի գտնի: Արդեն հավանական է, որ նա եւ նրա ամուսինը այլ պաշտոնի կոչվեն:

Որովհետեւ դարձյալ ամեն մարդ գիտի, եթե նույնիսկ չգիտի՝ զգում է, որ մենք հայկական հարցում սկզբից եւեթ սխալ ճանապարհի ենք հետեւել: Այո՛, ջայլամի նման մեր գլուխը ավազի մեջ թաղեցինք, չուզեցինք ճշմարտությունները տեսնել եւ ցույց տալ: Վերջում էլ շվարած՝ «այս գործը որտեղի՞ց դուրս պրծավ» հարցն ենք տալիս: Եվ ժողովուրդն էլ չի հասկանում եւ շփոթում է, քանի որ ժողովրդին պատմություն չսովորեցրինք:

Կարծում եք տարբե՞ր է մեր քրդական քաղաքականությունը: Մինչեւ ո՞ւր կարողացանք գնալ «այդպիսի բան չկա» ասելով: Երեսուն հազար նահատակ, 450 միլիարդ դոլարի ծախս: «Այս հարցը թողնենք պատմաբաններին» ասում ենք, բայց չենք թողնում: Արխիվները չենք բացում քննարկման համար: Եթե որեւէ պատմաբան ուզենա խոսել, ապա նախատինքներով եւ սպառնալիքներով կլռեցնենք նրան: Արեւմուտքցիները շատ էլ լավ են տեսնում, որ մեր այդ կեցվածքը նշանակում է միայն հետեւյալը. «Այս հարցը թողնենք այն պատմաբաններին, որոնք կոչված են մեր տեսակետը վավերացնելու կամ մեր գործին եկող պատմաբաններին»:

Որովհետեւ սա ուրիշ բան չէ, եթե ոչ՝ ալա-թուրքա ուղեղների կողմից ստեղծված արեւելյան հասարակ խորամանկություն: Արեւմուտքցին էլ, այո, թեեւ «փուշտ» է, բայց բնավ տխմար չէ:

Արեւմուտքցին մեզ Եվրոպայում չի ուզում տեսնել եւ մեր ուղին դժվարացնելու համար անում է ամեն բան: Որտեղից մի ուժեղ Թուրքիա չառաջանա, մի օր Կիպրոսի հարց, մի օր հարավ-արեւելյան հարց, այսօր էլ հայկական հարց է ստեղծվում: Նախ՝ ԱՍԱԼԱ, ապա՝ PKK, վաղը ո՞վ գիտի ինչ կազմակերպություն մեջտեղ կգա: Մենք էլ այնքան տխմար չենք, որ այս բոլորը չտեսնենք: Բայց մեր քաղաքականությունը հիմքից սխալ է: Այս գլխով չե՛նք կարող գլուխ դնել այդ անպատիվների հետ: Որովհետեւ դուք կարծում եք, որ ուժեղ լինելը զարթ-զուրթ փչելն է միայն: Իսկ իրավացի լինելու համար հերիք էր ասել. «Եթե ստել եմ՝ ստել եմ, ուրիշն ի՞նչ», եւ կամ՝ «այո, բայց դու էլ ես ստել»: Ահա, այս պատճառով է, որ մեր դիմացինները հիմա ջանում են օսմանյան կայսրության ներքին մի հարցի հաշվեցուցակը Թուրքիայի Հանրապետության առաջ դնել եւ Իթթիհատ վե Թերաքի կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի եւ «Թեշքիլաթ Մահսուսայի» վարիչ մի քանի արկածախնդիր դատարկապորտների կերած ք...-ն վճարել տալ ամբողջ թուրք ժողովրդին:

Եթե այս նյութն իսկապես պատմաբաններին թողած լինեինք, այսօր գոնե մեր կուրծքն ուռեցնելով կարող էինք «մեր ձեռքերը մաքուր են» ասել, եւ այդ դեպքում ոչ ոք չէր կարող մեզ նեղը դնել: Իսրայելի խորհրդարանն արդյոք մտքից երբեւիցե անցկացնո՞ւմ է Աուշվիցի համակենտրոնացման ճամբարի հաշիվը ներկայիս գերմանական Բունդեսթագից պահանջել: Բայց դուք դյուրին ճանապարհը ընտրեցիք, որը ֆաշիզմն է: Ֆաշիզմը փորձեցիք, ֆաշիզմն եք փորձում եւ դեռ ֆաշիզմ պիտի փորձեք կիրառել: Դուք գիտեք: Մենք հայրենադավ կամ հարամ կաթ ծծած մարդիկ չենք: Անշուշտ, եթե մեր վրա խուժեն, մենք էլ մեր կողքին ենք: Բայց հուզվում ենք, որ ստիպված ենք կիսել մեր սխալի հետեւանքները եւ ահավոր է պայքարել, գիտենալով, որ պարտվելու ենք: Ա՜խ, երանի թե լիբերալիզմ կոչվող աշխարհայացքը 5 համար ավելի մեծ շապիկ չլիներ Թուրքիո համար: Այդ դեպքում շատ ավելի հեշտ կարող էինք հաղթահարել բոլոր այս ցնցումները:

ԷՆԳԻՆ ԱՐԴԸՉ

ԱՄՆ

Նախագահ Բուշի առաջին ճակատամարտը

Վերադարձ «ռեյգանոմիկայի՞ն»

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշ կրտսերը փորձում է իրականացնել նախընտրական կարեւոր խոստումներից մեկը՝ 10 տարում հարկերը 1600 մլրդ դոլարով կրճատելու խոստումը: Երկուշաբթի օրը նա հեռուստատեսությամբ ամերիկացիներին ներկայացրեց իր ծրագիրը, որն այսօր դրվելու է Կոնգրեսի քննարկմանը: Տպավորություն գործելու նպատակով Բուշն առաջարկեց հարկերի «հետահայաց» կրճատում՝ սկսած 2001 թ. հունվարի 1-ից: Դա անակնկալ է հարկատուների համար, որոնք մինչեւ տարեվերջ կարող են չեկեր ստանալ կառավարությունից: Մինչդեռ Կոնգրեսում օրինագիծը պետք է հաստատվի աշնանից ոչ շուտ:

Ռոնալդ Ռեյգանի նախագահության տարիներից սկսած ամերիկացիները հարկերի կրճատումը կապում են հանրապետականների հետ: Ակնհայտ է, որ կրճատման ծրագիրն անցկացնելու համար Բուշն առաջին մեծ ճակատամարտն է տալու կոնգրեսում, որտեղ առաջիկա շաբաթները կարող են շատ լարված լինել՝ Ներկայացուցիչների պալատում եւ Սենատում առկա տարակարծությունների պատճառով: Դեմոկրատները պնդում են, թե հարկային կրճատումների ծրագրից առաջին հերթին կշահեն հարուստները: Նրանց կարծիքով, առաջիկա 10 տարվա բյուջետային ավելցուկներից ֆինանսավորվելիք Բուշի ծրագիրը չափազանց շռայլ է, եթե նկատի ունենանք ներկայիս տնտեսական անկումը: Բուշի ճամբարում եւս տարաձայնություններ կան: Նախագահի որոշ ընդդիմախոսներ գտնում են, որ նրա առաջարկները բավարար չափով չեն օգնում ձեռնարկություններին, ուստի «հարկավոր են փոփոխություններ»:

Երեքշաբթի օրը ԱՄՆ նախկին նախագահ Ռոնալդ Ռեյգանն իր 90-ամյակը նշեց կնոջ՝ Նենսիի հետ: Մեկնաբաններից շատերի կարծիքով, Բուշ կրտսերի ծրագիրը շատ է հիշեցնում Ռեյգանի տնտեսական քաղաքականությունը՝ այսպես կոչված «ռեյգանոմիկան»: 20 տարի առաջ նախագահ Ռեյգանը ներկայացրել էր նույնտիպի ծրագիր: «Վաշինգտոն փոստի» մեկնաբան Դեյվիդ Բրոդերի կարծիքով, սա հերթական ապացույցն է այն բանի, որ Ռեյգանն էական դեր է խաղացել ամերիկացիների մի ամբողջ սերնդի պահպանողական քաղաքականության մեջ: Ռեյգանի նման Բուշն էլ է հավատում պետության նվազագույն դերի անհրաժեշտությանը: Նա եւս գտնում է, որ հարստություն ստեղծելու լավագույն միջոցը եկամտահարկի անկարեւոր մասերի նվազեցումն է: Ռեյգանի

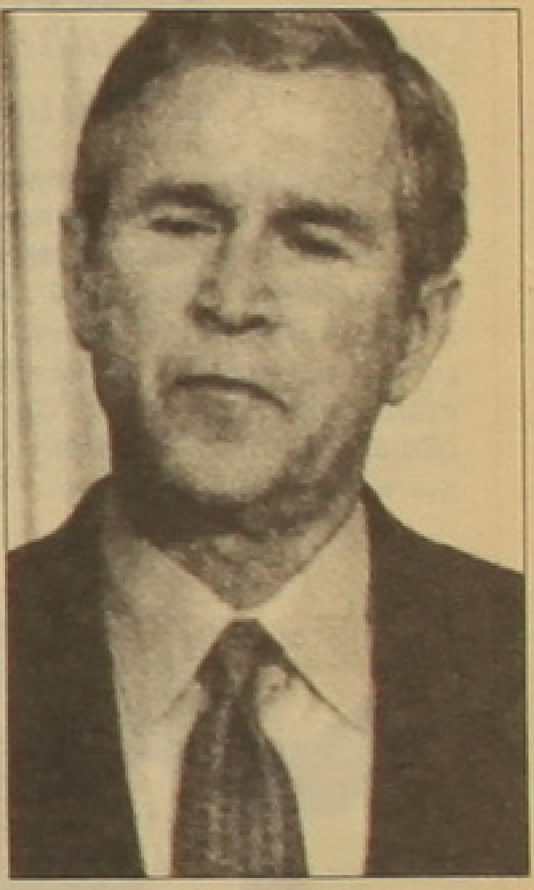

գաղափարախոսները դա անվանում էին «առաջարկի տնտեսություն»: Դրա իմաստը հետեւյալն է. օգնեցեք արտադրողներին, եւ պահանջարկն ինքնաբերաբար կածի:

Ջորջ Բուշ կրտսերը Ռեյգանին ընդօրինակում է նաեւ պահվածքի հարցում: Նա սիրում է ներկայանալ որպես միջակ ամերիկացի, հասարակ քաղաքացի, երբեմն անեկդոտներ է պատմում եւ այլն: Բուշը Ռեյգանից է փոխ առել նաեւ «հակահրթիռային վահանի» գաղափարը: Իրավի, Բուշ կրտսերին կարելի է համարել Ռեյգանի ժառանգորդ: Սակայն, ինչպես նշում է «Լիբերասիոն» թերթը, ինքը՝ Ռեյգանը, չի կարող զմայլվել ժառանգորդի գործողություններով կամ շփվել նրա հետ: Ալցհայմերի հիվանդությամբ տառապող Ռեյգանը վերջին տարիներին կորցրել է հիշողությունը: Նա կնոջ հետ բնակվում է Լոս Անջելեսի արվարձանում գտնվող իր առանձնատանը, հյուրեր չի ընդունում, չի էլ հիշում, որ ինքը նախագահ է եղել:

Պ. Ք.

Եվս մեկ հարված Խաթամիին եւ նրա համախոհներին

Իրանում ըստ օրենքի բոլոր մակարդակի ընտրություններն իրականացնում է ՆԳ նախարարությունը, որն այդ նպատակով ձեւավորում է կենտրոնական եւ տեղամասային հանձնաժողովներ: Ընտրությունների վերահսկումը Սահմանադրության պահապան խորհրդի (ՍՊԽ), որը պահպանողականների հզոր լծակներից է, պարտականությունների մեջ է մտնում:

2000 թ. փետրվարի 19-ին խորհրդարանական ընտրությունների իրականացման պատասխանատվությունը հանձնարարվել էր ՆԳ փոխնախարար Մոսթաֆա Թաջզադեհին, որը հայտնի է իբրեւ նախագահ Խաթամիի կառավարության կազմում ամենասկզբունքային եւ համարձակ բարենորոգիչը: Քաղաքագետների կարծիքով, հիշյալ ընտրություններն Իրանի հետհեղափոխական շրջանում ամենաարդարացին եւ օրինականն են եղել: Ինչպես նշում են դիտորդները, թերեւս Թաջզադեհի անզիջում դիրքորոշման հետեւանք էր նաեւ այն, որ պահպանողականներին չհաջողվեց Թեհրանում նախկին նախագահ Ալի Աքբար Ռաֆսանջանիի համար խորհրդարանում տեղ ապահովել ընտրությունների առաջին փուլում:

Շուրջ մեկ ամիս առաջ ՆԳ նախարար Մուսավի Լարին Թաջզադեհին նշանակեց Իրանում նախագահական 8-րդ ընտրությունների պատասխանատու, վերջինս դարձավ պահպանողականների սուր քննադատությունների թիրախը, նրան վերագրվեցին տարբեր մեղադրանքներ: Թաջզադեհի նկատմամբ մեղադրական քննադատությունները ավելի լուրջ բնույթ կրեցին, երբ հայտնի դարձավ, որ Խաթամին՝ որպես թեկնածու մասնակցելու է ընտրություններին: Նշենք նաեւ, որ պահպանողականները լուրջ ջանքեր էին գործադրում, որպեսզի Խաթամին հրաժարվի իր թեկնածությունը առաջադրելուց, այս առնչությամբ տարածվում էին ոչ հավաստի տեղեկություններ: Պահպանողական կողմնորոշմամբ «Փարթոյե սոխան» շաբաթաթերթը հունվարի 13-ին համարի առաջին էջում խոշոր տառերով ազդարարում էր. «Խաթամիի հրաժարումը եւ նրա հավանական փոխարինողները»: Իսկ դրանից առաջ նման տեղեկություն հրապարակել էր նույն կողմնորոշմամբ մեկ այլ պարբերական՝ «Սիասաթ» շաբաթաթերթը:

Շուրջ 10 օր առաջ, ի վերջո, Թաջզադեհը երկու լուրջ՝ անցյալ ամռանը Խոռամաբադ քաղաքի դեպքերում դերակատար լինելու եւ խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքները կեղծելու մեղադրանքներով դատարան կանչվեց: Փետրվարի 3-ին տեղի ունեցավ դատական առաջին նիստը: Այն դեպքում, երբ հունվարի 31-ին դատական իշխանությունների ներկայացուցիչների եւ խորհրդարանի համատեղ դռնփակ նիստից հետո վերջինս հայտարարեց, որ Թաջզադեհը զերծ է բոլոր տեսակի մեղադրանքներից:

Նախագահ Խաթամիի պահանջով, որն այս առնչությամբ ուղերձ էր հղել դատական իշխանության նախագահին, դատական նիստերը դռնբաց են, թեեւ առաջին նիստում երեք եւ երկրորդում (փետրվարի 4-ին) երկու լրագրող, ընդ որում դատարանի ընտրությամբ, ներկա լինելու իրավունք էին ստացել: Հատկանշական է, որ դատական առաջին նիստի նախօրեին «Անսարե Հեզբոլահ» (Հեզբոլահի օգնականներ) պահպանողական կազմակերպության օրգան «Յա Լսարաթ» շաբաթաթերթն արդեն նշել էր, որ Թաջզադեհը դատապարտվելու է 5-8 տարի՝ պետական որեւէ պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից զրկվելով: Թաջզադեհին ասպարեզից հեռացնելը, անշուշտ, լուրջ հարված կլինի Խաթամիին:

Ավելացնենք նաեւ, որ 2000 թ. խորհրդարանական ընտրություններից մի քանի ամիս առաջ՝ նոյեմբերի 12-ին դատական իշխանության հնարավորությունները գործի դնելով պահպանողականներին հաջողվեց, հինգ տարի ազատազրկման դատապարտելով, ասպարեզից հեռացնել համարձակ եւ խիստ սկզբունքային բարենորոգչի համբավ ունեցող, նախկին ՆԳ նախարար Աբդուլահ Նուրիին, որը համարվում էր խորհրդարանի նախագահի բարենորոգիչների թեկնածու: Այնուհետեւ պահպանողականների «ուշադրությունը» կենտրոնացավ Խաթամիի կառավարության բարենորոգչական հայացքներով «ծանրքաշային» մյուս անդամի՝ իսլամական առաջնորդման եւ մշակույթի նախարար Աթաոլա Մոհաջերանիի վրա: Վերջինս հարկադրված հրաժարական տվեց, սակայն դա դեռ բոլորը չէ: Մոհաջերանին մեղադրվել է դրամաշորթության մեջ, եւ ինչպես հայտարարել է Թեհրանի դատական իշխանության պատասխանատու Ալիզադեհը, այդ գործի ուսումնասիրությունն ընթացքի մեջ է:

ԷՄՄԱ ԲԵԳԻՋԱՆՅԱՆ

– Մաեստրո, խնդրում ենք պատմել այս համերգային շրջագայության մասին, առավել եւս, որ երգչախումբը Փարիզ է մեկնում միայն մեկ համերգի համար:

– Այո, մենք միայն մեկ, բացառիկ ելույթ ենք ունենալու: Փարիզի Աստվածամոր տաճարում հայկական երաժշտական խմբերից ոչ մեկին դեռեւս բախտ չի վիճակվել

Մեզ հետ մեկնում է միայն երգեհոնահար Սեդրակ Երկանյանը: Ելույթի ժամանակ հանդես կգա նաեւ մեկ ֆրանսիացի երգեհոնահար:

– Բացի այս ելույթից, մոտակա ժամանակների համար ինչ-պիսի՞ ծրագրեր ունեք:

– Ապրիլի 8-ին մեր երգչախումբը կմեկնի Հունաստան: Նույն օրը Աթենքում համերգ ունենք, որից հետո ապրիլի 11-ին մասնակցելու ենք

չենք Ազգային օպերայի թատրոնում այսօր կատարվող խմորումներին:

– Բարեկամս, բնականաբար ես ցավում եմ ստեղծված իրավիճակով: Հավանաբար սխալ որոշում էր երկու վաստակաշատ ու ճանաչված երաժիշտներին հակադրելը: Կարծում եմ, որ հարցը լուծվելու է միայն ու միայն մի ճանապարհով. մեկը մնալու է, մյուսը՝ գնալու: Եր-

Հայ երաժիշտներից առաջինը

Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախումբը ելույթ է ունենալու Փարիզի Աստվածամոր տաճարում

Այսօր առավոտյան Փարիզում վայրէջք կատարեց Երեւանից ժամանած ինքնաթիռը, որի ուղեւորների թվում են նաեւ Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախմբի անդամները: Փետրվարի 13-ին Փարիզի Աստվածամոր տաճարում հայ երաժիշտները համերգ են տալու: Սա ոչ միայն աննախադեպ է պետական երգչախմբի, այլեւ հայ երաժշտական կյանքում: Ընդհանրապես հազվակի այս տաճարում միայն բացառիկ երաժիշտներ են ելույթ ունեցել: Համերգին ներկա են գտնվելու Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը եւ Ֆրանսիայի Հանրապետության նախագահ Ժակ Շիրակը:

Մեկնումից մեկ օր առաջ հանդիպեցինք Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախմբի գեղարվեստական ղեկավար Հովհաննես Չեքիջյանին, որը սիրով պատասխանեց մեր հարցերին:

ելույթ ունենալ, ուստի մենք շատ լավ ենք զգում պատասխանատվության չափը: Հանդիսավոր պայմաններում տաճար են մուտք գործելու մեր երկրի եւ Ֆրանսիայի նախագահները: Նրանց ողջունելու ենք երգեհոնային երաժշտությամբ, որից հետո մեր երգչախումբը հանդես է գալու իր ավանդական ծրագրով: Խումբը մեկնում է 84 հոգով, եւ հուսով ենք, որ հաջողությամբ ելույթ կունենանք:

– Ինչպիսի՞ ծրագիր եք ներկայացնելու այս մենահամերգի ժամանակ:

– Համերգը սկսվելու է Երվանդ Սահարունու «Զանս մրմուռ» ստեղծագործության կատարմամբ, որին հաջորդելու են Սակար Եկմալյանի «Ո՞վ Հայոց աշխարհը» իմ դրվագով, չորս հատված Եկմալյանի «Պատարագից», այնուհետեւ հերթը գալու է Կոմիտասի ստեղծագործություններին, Ալեքսանդր Հարությունյանի «Ռեքվիեմին»: Ապա անցնելու ենք եվրոպական դասական երաժշտությանը՝ Բախ, Հենդել, Գունո, Ֆորե եւ Բեռլիոզ:

– Անչափ բարդ ծրագիր է:

– Այո, բարդ է, սակայն ես հավաստացած եմ, որ պատվով դուրս կգանք, թեեւ երգչախումբը մեկնում է առանց մենակատարների:

Սալոնիկի միջազգային փառատոնին: Երրորդ շրջագայությունը լինելու է Շվեյցարիայում, որից հետո ելույթ ենք ունենալու Վենետիկում: Սակայն այս շրջագայության ֆինանսական հարցերը դեռեւս լուծված չեն, եւ մենք սպասում ենք դեպքերի հետագա ընթացքին, ավելի ճիշտ՝ բախտի նախախնամությանը: Հաջորդ անգամ Աթենք ենք մեկնելու տեղի սիմֆոնիկ նվագախմբի հրավերով եւ ելույթ ենք ունենալու հուլիսի 22-ին:

– Իհարկե, հաջողություն ենք մաղթում ինչպես փարիզյան, այնպես էլ երգչախմբի մյուս հյուրախաղերին: Բայց, մաեստրո, չենք կարող չնշել, որ վերջին ժամանակներս անչափ սակավադեպ են դարձել Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախմբի ելույթները Հայաստանում: Երեւանցի երաժշտասերը կարոտել է Ձեր ղեկավարած կապելլայի համերգներին եւ, կարծում եմ, որ Դուք էլ եք կարոտել ձեր ունկնդրին:

– Միակ տեղը, որ երգչախումբը պետք է ելույթ ունենա, «Արամ Խաչատրյան» համերգային մեծ դահլիճն է: Վերջին ժամանակներս մենք այնտեղ հրավիրվում էինք միայն առիթից առիթ: Դրա հետ ֆինանսական դժվարություններ էին ստեղծվում, որովհետեւ մենք պետք է վճարումներ կատարեինք եւ դահլիճի վարձակալման, եւ հոսանքի ծախսի համար: Սակայն, փառք Աստծո, ես զգում եմ, որ վիճակն արդեն շտկվում է, եւ արդեն բարյացակամությունը նկատելի է: Հույս կա, որ մոտակա հյուրախաղերից մեկին մենք մեկնելու ենք սիմֆոնիկ նվագախմբի հետ: Տա Աստված, որ ամեն ինչ իրականանա:

– Մաեստրո, որքան էլ Դուք մտահոգված լինեք Ձեր ղեկավարած երգչախմբի առօրեական հարցերով, որքան էլ փորձեք լուծել ձեզ համար անչափ կարեւոր տեղ ունենալու եւ ֆինանսական հարցերը, այնուամենայնիվ, կարծում եմ, որ անտարբեր

կու ազնիվ մեսաղից համածուլված քսանալը շատ դժվար է, անհնար:

– Կրկին դառնանք Ձեր վիճակին: Կարծում եմ, որ հայտնագործություն արած չեմ լինի, որ Հովհաննես Չեքիջյանի նման մարդուն համերգի հրավիրելը նախ եւ առաջ պատիվ պետք է լինի ամեն մի համերգասրահի ղեկավարության համար: Այդպես եղել է միշտ, եւ այդպես պետք է լինի:

– Դա իրենց լուծելիք խնդիրն է, եւ իրենք թող որոշեն: Ես արդեն այնքան բան եմ արել եւ այն տարիքին եմ, որ հավելյալ դափնիների կամ ծափերի կարիք չունեմ: Առավել եւս մտադիր չեմ ուրիշներինը փախցնել: Քիչ է, թե շատ իմ արածը, իմ ապրած կյանքը՝ այդ է: Եվ գնահատականն արդեն կա: Նույն դահլիճում ես հարյուրավոր համերգներ եմ ունեցել, եւ այդ համերգներն անցել են մեծ հաջողությամբ:

– Ամեն դեպքում ճանապարհ մեկնելուց առաջ Ձեզ եւ Ձեր ղեկավարած երգչախմբին հաջողություն ցանկանանք եւ հույս ունենանք ներկա գտնվելու գոնե ձեր երեւանյան համերգներին:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ԵՐԳԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

Սպանված հեքիաթ

Դեկտեմբերի 27-ից հունվարի 12-ը Հայաստանի երգի պետական թատրոնն օրը երեք անգամ երեխաների համար անց էր կացնում Նոր տարվա հանդես: Անկեղծ լինելու համար պետք է խոստովանել, որ հանդեսին մեկ անգամ ներկա լինելը բավական չեղավ իսպառ հասկանալու, թե ի՞նչ է իրականում կատարվում այնտեղ: Ով ի՞նչ է ուզում, ով ի՞նչ է երգում... Եվ ով ի՞նչ է կորցրել. «նոտաները»՝ Ձյունանուշին... Երեխաների (եւ ծնողների) համար ամանորյա ուրախ հանդես-ներկայացումը պատրաստած կոլեկտիվը՝ տարրական պատկերացում գեղեցիկի, գեղարվեստի, ճաշակի մասին...

Թե՞ մենք ազգովին կորցրել ենք մեր մանկության հրաշք-հեքիաթը...

Եվ տխուր փորձ արեցինք եւս մեկ անգամ այցելել երգի թատրոն՝ ժամանակին մեզ, այնպես էլ հիմա մեր եւ աշխարհի բոլոր մանուկներին հասու լույս հեքիաթի ներույժը գտնելու հույսով:

Չմռան բոլոր հնարավոր ատրիբուտներից «բեմում» առկա էին լուսարձակաշիթ սարքից երկու անգամ մի քանի վայրկյանով փչվող ծյան տնազը եւ անհասկանալի նշանակության մոխրաերանգ ծուխը, որը պարբերաբար պատում էր հանդեսի մասնակիցներին: Երեխաներին հրամցվող «ներկայացումն» ըստ էության զուրկ էր սյուժեից, ոեժիսուրայի ամենաաննշան տարրերից եւ հիմնում ուներ «չար ուժերի» կողմից Ձյունանուշին առեւանգելու չարաբաստիկ «բախումը»:

Հեստաֆրֆրություն եւ հրապուրանք կորցրած հնամաշ-ծեծված պատմություն, որը մատուցված էր գեղարվեստական առումով ամենայն անհանդուրժելիությամբ: Առավել եւս, որ խոսքը վերաբերում է պետական կարգավիճակ ունեցող թատրոնին:

Հանդես եկող պատանիների, երիտասարդների մեջ, որոնք երգի թատրոնի ստուդիայի սաներն են, եւ արդեն իսկ ծեռք են բերել պատշաճ մասնագիտական՝ վոկալ-երաժշտական պատրաստվածություն, կային օժտվածներ: Սակայն նրանց երաժշտական եւ բեմական ծիրը զոհ է դառնում մեր իրականության տխրահռչակ օրինաչափություններին՝ աղավաղված մայրենի լեզու, գռեհիկ առոգանություն, իբր անկաշկանդ, «ազատ-անկախ», իրականում՝ հակապրոֆեսիոնալիզմից կախյալ, նույնպես գռեհիկ, ոչ գեղագիտական, բեմական պահվածք եւ կեցվածք, հանդիսատեսի հետ շփվելու անպատեհ ֆամիլյարություն:

Մի քանի օրինակ. երեխաներին բազմիցս ստիպում են հաշվել. «երեք ու-յու չորս ու կես», համոզելով, որ եթե «բոլորս լավ խնդրենք՝ Ձմեռ պապը կգա»: «Ու-յո՞ւ, ու-յո՞ւ»՝ խանդավառված, հոտային զգացողությամբ ծայնակցում են երեխաների ծնողները՝ մայրիկներն ու հայրիկները, տատիկներն ու պապիկները՝ մի պահ չմտածելով, թե արդյոք հայոց լեզվում գոյություն ունի՞ նման բառ եւ ինչ է այն նշանակում:

Կամ՝ «չար կախարդը» անճոռնի պտույտներ գործելով, ընտրում է դահլիճում իր հերթական զոհին եւ չանչերը (իմա՝ ձեռքի մասերը) չռած, աչքերը չարագույժ ոլորելով ցատկում է նրա մոտ. «Բալիկ ջան, կոնֆետ ուզո՞ւմ ես...»: Մինչ նման գայթակղիչ առաջարկությունից արդեն վախեցած մանկիկը ժպտում է ներողամիտ ու բարի, գլխով անում... «Չեմ տա, մի էլ մտածիր, չեմ տա...», չարախնդում է «հեքիաթի հերոսը»: Դահլիճից, հուսախաբ հեկեկոց է լսվում:

Կամ. «Շե՞ֆ ջան»՝ դիմում են «չարին» նրա ընկերակիցները: Նրանք ոչ թե հեքիաթի կերպարների են նման, այլ ճիշտ-ճիշտ փողոցային լակոտների, իսկ ոմանք էլ՝ «խաղողի» տղերքի մարմնացումներն են ներկայացման մեջ: Ամեն ինչը՝ մերօրյա իրականության նման եւ առավել վատ, քանի որ «գործողության վայրը», ի վերջո, ոչ թե բակն է, փողոցը, կամ մարդկային հարաբերությունների «շեֆաջանական» հիերարխիան, այլ՝ թատրոնը, բեմը, հեքիաթը...

Կամ. անհասկանալի է, թե ինչո՞ւ են ներկայացման հերոսները հիշում մայրիկներին հատկապես Ձմեռ պապի հայտնվելու ժամանակ եւ նրա երեւալուց անմիջապես հետո կատարում են ոչ թե պահին սազական զվարթ երգ, այլ «Մայրիկի մասին» տխրամած երգը:

Եվ այն դեպքում, երբ ունենք հայ կոմպոզիտորների, մանկագիրների ստեղծած հիանալի երգերի բույլ, որոնց այսուհետ «ոչ եւս» անելու միտման պարագայում կարելի է գոնե ստեղծել նորերը:

Տրտունջահոս «մայրիկ ջանին» փոխարինում է ոչ պակաս տխուր տեսարան. երեք տարեկանից մինչեւ բարձր դասարանցի հանդիսականը կուտակվում է «բեմում», եւ սկսվում է ուրախ պար ենթադրող, իրականում՝ տեղում դոփյունը: Ընդհանուր առմամբ՝ անկանոն, երաժշտության ռիթմից դուրս, ով ինչպես պատահի: Մի զանգված, որ հրմշտոցի մեջ շրջապտտում է անօգնական կանգնած, անգործ ու անբարբառ Ձմեռ պապին:

Այսպես էլ ավարտվում է ամանորյա ուրախ հանդեսը: Այն, որ զվարթ ծիծաղից բացի (ի դեպ, ամբողջ ընթացքում ոչ ոք չի ծիծաղում, չի ժպտում անգամ), ինչպես ամեն մի հեքիաթ, անհրաժեշտաբար պետք է օժտված լիներ նաեւ որոշակի գաղափարով եւ ուսուցողական, դաստիարակչական-բարոյական դասով:

Պատահական չէ, որ աշխարհի բոլոր ժողովուրդների հեքիաթները հիմնված են այդ ելակետային հիմնական շերտերին: Ավելին. բացասական, «չար» կերպարներն անխուսափելիորեն օժտված են հատուկ գեղարվեստականությամբ: Եվ եթե բարի չեն, ապա զավեշտալի, ծիծաղաշարժ, մոլորված, տրամաբանորեն խղճմտանքի կամ ներողամտության արժանի... Շատ դեպքերում՝ արտաքնապես գեղեցիկ, խոսքով դյուրիչ, գործով հնարամիտ: Այս է պահանջում գրական ժանրի եւ նրա բեմական մարմնավորման գեղագիտությունը: Եվ ո՛չ երբեք՝ զզվելի, ոզորմելի, խղճուկ: Հիշենք Զյունե բագուհուն, Ալի Բաբայի՞, Գայլին («Դե՛, սպասիր» մուլտֆիլմից), պառավ Շապուկյակին, Բաբա Յագային... եւ բազմաբազում այլ հեքիաթների հանրածանաչ հերոսներին:

Եվ թեպետ հեքիաթը հաճախ պատմում է մեզ իրական կյանքի մասին վերաիմաստավորված, խորհրդանշական եւ այլաբանական լեզվով, անհանդուրժելի է իջեցնել նրան, հավասարեցնել մերօրյա գորշ, ողեզուրկ իրականությանը: Հեքիաթը կյանքի խամրած հայելին չէ եւ ոչ էլ ոչ պրոֆեսիոնալ մակարդակով կատարված լուսանկարային պատճենը: Այլ մարդկային գունեղ ու վառ երեւակայության, մարդուն դեպի բարին ու մաքուրը տանող հրապուրիչ տարերք:

Այդպես է անկախ այն բանից, թե ոմանք կարող են նկատել՝ համարելով այս բառերը ժամանակավրեպ եւ հնացած: Երեւի պետք չէ այդքան ջանադիր փութալ՝ ոչնչացնելու ձեռք բերած գեղեցիկը: Հնարավոր է, որ մի օր բոլոր սպանված հեքիաթները հառնեն... Զղջումը (ժամանակին, թե ուշացած)՝ նույնպես արդարամտության նշաններին դրվող հույսի կարիլ է:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Արվեստագիտության թեկնածու

Ի հավաստումն հայ եւ պարսիկ ժողովուրդների շարունակվող բարեկամության

«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում երաժշտասեր հանրությանը ներկայացրած Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի երեքշաբթի օրվա համերգային ելույթը նվիրված էր Իրանի իսլամական հեղափոխության 22-րդ տարելիցին՝ ի հավաստումն երկու ժողովուրդների շարունակվող համերաշխության, իրեւ վաղեմի, դարերից եկող հայ եւ պարսիկ ժողովուրդների բարեկամության, առեւտրատնտեսական եւ մշակութային հարաբերությունների այսօրվա դրսեւորում:

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը Էդուարդ Թոփչյանի ղեկավարությամբ հանդիսականին ներկայացավ համերգային հարուստ ծրագրով՝ Մոցարտի «Դոն Ժուան» օպերայի նախերգանքով, Դաշնամուրի եւ նվագախմբի համար թիվ 20 կոնցերտով (դաշնամուրային մենակատարումը՝ Երեւանի կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր Արմեն Բաբախանյանի): Մի շարք միջազգային մրցույթների (Լիդսի, Դուբլինի, վան Կլիբեռնի, Միլամ Կաղելայի, Ջինա Բախաուերի անվան) դափնեկիր դաշնակահարը մենահամերգներով եւ տարբեր նվագախմբերի հետ աշխարհի ամենահայտնի համերգասրահներում՝ Կառնեգի հոլում, Լինկոլն կենտրոնում, Բոստոնի Ջորդան հոլում եւ այլուր հանդես գալով՝ արժանացել է մեծ ուշադրության եւ դրվատանքի:

Ռիմսկի-Կորսակովի սիմֆոնիաների գլուխգործոցը համարվող «Հազար ու մի գիշերներ» արաբական հեքիաթների մոտիվներով գրված, 4 մասերից բաղկացած «Շեհերազադե» սիմֆոնիկ սյուիտը ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի կատարմամբ արժանացավ լեփ-լեցուն դահլիճի (երաժշտասերների մի մասը կանգնած ունկնդրեց համերգը) ջերմ արձագանքին:

Մ. ԲԱՂԱԼՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Փետրվարի 8

- 1915 թվականի փետրվարին երիտթուրքերի «Միություն եւ առաջադիմություն» կուսակցությունը ստեղծեց հատուկ հանձնաժողով՝ Թուրքիայի հայ բնակչության տեղահանությունն ու կոտորածները կազմակերպելու համար:
- 1892 թվականին Թիֆլիսում ծնվել է Վրաստանի ժողովրդական արտիստուհի Մարի Բերոյանը: 1922 թվականից խաղացել է Թբիլիսիի Շահումյանի անվան հայկական թատրոնում:
- 1806 թվականի փետրվարի 8-ին Բաքվի խանի հետ բանակցությունների ժամանակ դավադրաբար սպանվեց ռուսական ցարական բանակի գեներալ Պավել Ցիցիանովը: Նա այն գործիչն էր, որը 1804 թվականի հուլիսին պաշարեց Երեւանի բերդը, սակայն տակտիկական սխալի պատճառով երկու ամիս անց ստիպված եղավ վերացնել պաշարումը:

ՀԵՐՈՆԵ ԴԱՐԱԳՈՒԼՅԱՆ

Մարզական

ՖՈՒՏԲՈԼ

Անհաջող սկիզբ...

Հայաստանի ազգային հավաքականն այս օրերին հանդես է գալիս Բուլղարիայում «Ալբենա Մոբիտել-2001» միջազգային մրցաշարում:

Մրցումների մասնակից 8 թիմերն այժմ հանդես են գալիս երկու խմբերում. առաջին խումբ՝ Հայաստանի հավաքական, «Վելբոժդ» (Բուլղարիա), «Օսիեկ» (Խորվաթիա), «Կռիլյա Սովետով» (Ռուսաստան), երկրորդ խումբ՝ Ուզբեկստանի հավաքական, «Լեւսկի» (Բուլղարիա), «Ստալ» (Ուկրաինա), «Ռուժոմբերոկ» (Սլովենիա): Խմբերում 1-ին, 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ տեղեր գրաված թիմերը եզրափակիչ փուլում կվիճարկեն համապատասխանաբար 1-2-րդ, 3-4-րդ, 5-6-րդ եւ 7-8-րդ տեղերը:

Բարձր տեղ գրավելու հույսից արդեն զրկվել է Հայաստանի հավաքականը: Մեր թիմը, որը հանդես է գալիս առանց այլ երկրների ակումբային թիմերի կազմերում խաղացող ֆուտբոլիստների, երկու խաղ է անցկացրել ու երկուսում էլ պարտվել 0-2 հաշվով:

Հայաստանի հավաքականն առաջին խաղում զիջեց Խորվաթիայի առաջնությունը գլխավորող «Օսիեկին»:

Երկրորդ տուրում Հայաստանի հավաքականը պարտություն կրեց «Վելբոժդ» թիմից: Խաղն այլ արդյունք կունենար, եթե չափից ավելի «չջանային»... բուլղարացի մրցավարները:

Ինչպես տեղեկացնում է Ալբենայում գտնվող ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի լրատվական ծառայության պետ, «Ֆուտբոլ+» շաբաթաթերթի գլխավոր խմբագիր Սուրեն Բաղդասարյանը, նրանք իրենց հայրենակիցներին ամեն կերպ օգնեցին հաղթելու համար: Ավելացնենք, որ գլխավոր մրցավարը 3 կարմիր եւ 10 դեղին քարտ ցույց տվեց խաղի մասնակիցներին (մեր ֆուտբոլիստներից 2-ը հեռացվեցին, 7-ը՝ զգուշացվեցին):

Ներկայացնենք նաեւ առաջին խմբի մյուս երկու խաղերի արդյունքները. «Կռիլյա Սովետով»-«Վելբոժդ»՝ 1-1, «Օսիեկ»-«Կռիլյա Սովետով»՝ 1-1: Մրցաշարային աղյուսակում իրադրությունն այսպիսին է. 1-2. «Օսիեկ», «Վելբոժդ»՝ 4-ական, 3. «Կռիլյա Սովետով»՝ 2, 4. Հայաստան՝ 0 միավոր:

Երրորդ տուրում մեր հավաքականը մրցելու է «Կռիլյա Սովետովի» հետ:

Երկրորդ խմբում մեկ տուր է անցկացվել: Ահա թե ինչպես են ավարտվել խաղերը. «Լեւսկի»-Ուզբեկստան՝ 3-0, «Ստալ»-«Ռուժոմբերոկ»՝ 1-1:

Ակումբային առաջնության կազմը հայտնի է

Այս տարվա հուլիսի 29-ից օգոստոսի 12-ը Իսպանիայում տեղի կունենա ֆուտբոլի աշխարհի ակումբային երկրորդ առաջնությունը: Մարզասերներին հիշեցնենք, որ անդրանիկ առաջնությունն անցկացվեց մեկ տարի առաջ Բրազիլիայում, իսկ չեմպիոնի կոչումը նվաճեց «Կորինտիանսը» (Բրազիլիա):

Իսպանիայի խաղադաշտերում հանդես կգան բոլոր աշխարհամասերը ներկայացնող 12 թիմեր: Ներկայացնենք նրանց.

Եվրոպա-«Ռեալ» (Իսպանիա)՝ Չեմպիոնների լիգայի 2000 թ. հաղթող, «Գալաթասարայ» (Թուրքիա)՝ ՈՒԵՖԱ-ի եւ Սուպերգավաթի 2000 թ. խաղարկության հաղթող

Հարավային Ամերիկա-«Պալմեյրաս» (Բրազիլիա)՝ «Լիբերտադորեսի» գավաթի 1999 թ. խաղարկության հաղթող, «Բոկա Խունիորս» (Արգենտինա)՝ «Լիբերտադորեսի» գավաթի 2000 թ. խաղարկության հաղթող

Հյուսիսային եւ Կենտրոնական Ամերիկա-«Գալաքսի» (ԱՄՆ)՝ ԿՈՆԿԱԿԱՖ-ի երկրների Չեմպիոնների գավաթի 2000 թ. խաղարկության հաղթող, «Օլիմպիա» (Հոնդուրաս)՝ Չեմպիոնների գավաթի եզրափակիչի մասնակից

Ասիա-«Ջուբիլո Իվասա» (Ճապոնիա)՝ Ասիայի 1999 թ. սուպերգավաթակիր, «Ալ Հիլալ» (Սաուդյան Արաբիա)՝ Ասիայի 2000 թ. սուպերգավաթակիր

Աֆրիկա-«Հարթս օֆ Օուկեկ» (Գանա)՝ Աֆրիկայի Չեմպիոնների լիգայի 2000 թ. հաղթող, «Զամալեկ» (Եգիպտոս)՝ Աֆրիկայի գավաթակիրների գավաթի 2000 թ. հաղթող

Օվկիանիա-«Ուոլոնգոնգ Վուլֆս» (Ավստրալիա)՝ Օվկիանիայի Չեմպիոնների գավաթի 2001 թ. հաղթող:

Թիմերը նախ կբաժանվեն 3 խմբի, յուրաքանչյուրում՝ 4 թիմ: Խմբերում առաջին տեղեր գրավածները եւ երկրորդ տեղեր գրաված թիմերից լավագույն արդյունք ցույց տվածն այնուհետեւ կշարունակեն պայքարը:

Խաղերը կանցկացվեն Մադրիդի «Սանտյագո Բեռնաբեու», «Վիսենտե Կալդերոն» եւ Լա Կորունյայի «Ռիասոր» մարզադաշտերում:

ՁՄԵՌԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱՁԵՎԵՐ

Առաջնությունն իր հերոսներն ունի

Սլովենիայի Պոկլյուկա բնակավայրի մերձակայքում ընթանում է բիաթլոնի աշխարհի 37-րդ առաջնությունը:

Մեծ հաջողության է հասել ռուս մարզիկ Պավել Ռոստովցեւը: Նա նախ աշխարհի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց 10 կմ, ապա՝ 12,5 կմ հետապնդումով վազքերում:

Կանանցից առավել հաջող են հանդես գալիս Լիվ-Գրետե Սկելբրեյդ-Պուարեն (Նորվեգիա) եւ Մագդալենա Ֆորսբերգը (Շվեդիա): Նորվեգուհին արդեն մեկական ոսկե, արծաթե եւ բրոնզե մեդալներ է նվաճել՝ համապատասխանաբար 10 կմ, 15 կմ եւ 7,5 կմ մրցասարծություններում: Մրցաշրջանի առաջատար Ֆորսբերգն աշխարհի չեմպիոնուհի է դարձել 15 կմ վազքում:

Բարձր արդյունքներ են ցույց տալիս նաեւ Գերմանիայի ներկայացուցիչները:

Պատվո պատվանդանը՝ ավստրիացիներին

Ավստրիական Սան Անտոնում շարունակվում է լեռնադահուկային սպորտի աշխարհի առաջնությունը:

Տղամարդկանց երկամարտում չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Կեթիլ-Անդրեւ Ամոտը (Նորվեգիա), որը առաջինն էր ե՛ւ ոլորավայրէջքի, ե՛ւ արագընթաց վայրէջքի մրցասարծություններում: Սա Ամոտի երրորդ անընդմեջ հաղթանակ է այս մրցաձեւի աշխարհի առաջնություններում: Ի դեպ, նորվեգացի լեռնադահուկորդը յուրօրինակ ռեկորդի տեր դարձավ. նա աշխարհի առաջնություններում եւ օլիմպիական խաղերում տարբեր արժողության 14 մեդալ է նվաճել:

Կոմբինացիայում արծաթե եւ բրոնզե մեդալակիրներ դարձան ավստրիացիներ Մարիո Մատտը եւ Ռայներ Շյոդինգերը:

Պատվո պատվանդանի բոլոր աստիճանները զբաղեցրին տանտերերը հաջորդ մրցաձեւում՝ կանանց արագընթաց վայրէջքում: Չեմպիոնուհու կոչումը նվաճեց Միխայելա Դորֆմայստերը: Երկրորդ եւ երրորդ մրցանակակիրներ դարձան համապատասխանաբար Ռենատա Գյոթշլը եւ Սելենե Հերեգերը:

Փորձեք լուծել

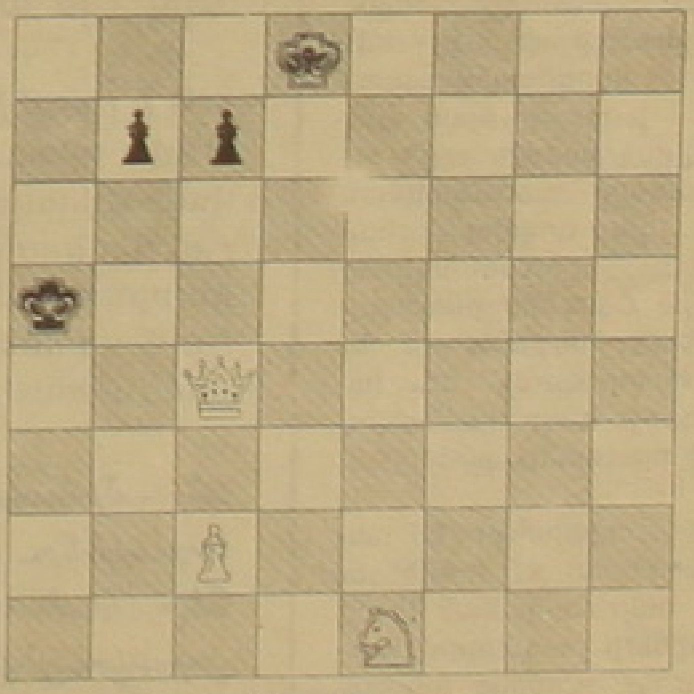

Մատ 3 քայլից

Մեր տպագրած նախորդ 2 քայլանի խնդրի լուծումն է 1.Թe5:

Բաժինը վարում է ՌԱՋՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

ԽԱՉԲԱՌ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Վենետիկ: 2. Հիգինենա: 3. Ավանդ: 4. Տալ: 5. Շող: 6. Մելիք: 7. Բանասեր: 8. Բազիլիկ: 14. Հարամի: 17. «Արծենիա»: 18. Նուռ: 19. Տավրիդա: 20. Աղամանդ: 21. Կապուցին: 22. Երգահան: 23. Եվա: 24. Ոգեպաշտ: 31. Ահա: 32. «Բարաքա»: 33. Լիա: 36. Դիրիժոր: 37. Նուրիջան: 39. «Պատահար»: 40. Սադաթել: 41. Բասրա: 42. Նարին: 46. Նրա: 47. Հաք:

Հորիզոնական

3. Ամալգամ: 9. Մելիքով: 10. Եղնախաղ: 11. Առւլ: 12. Դալ: 13. Մերլին: 15. Իսպանիա: 16. Դաստակ: 17. Ակնաս: 22. Երեկո: 25. Աղամյան: 26. Մառ: 27. Ավե: 28. Տրավմա: 29. Հուրյան: 30. Նեւա: 33. Լյա: 34. Օնտարիո: 35. Աղանա: 38. Նոպաս: 41. Բրաքիոն: 43. Դիվիզիա: 44. Աշտարակ: 45. Վին: 47. Հոր: 48. Ջորավար: 49. Իտալացել: 50. «Արամբին»:

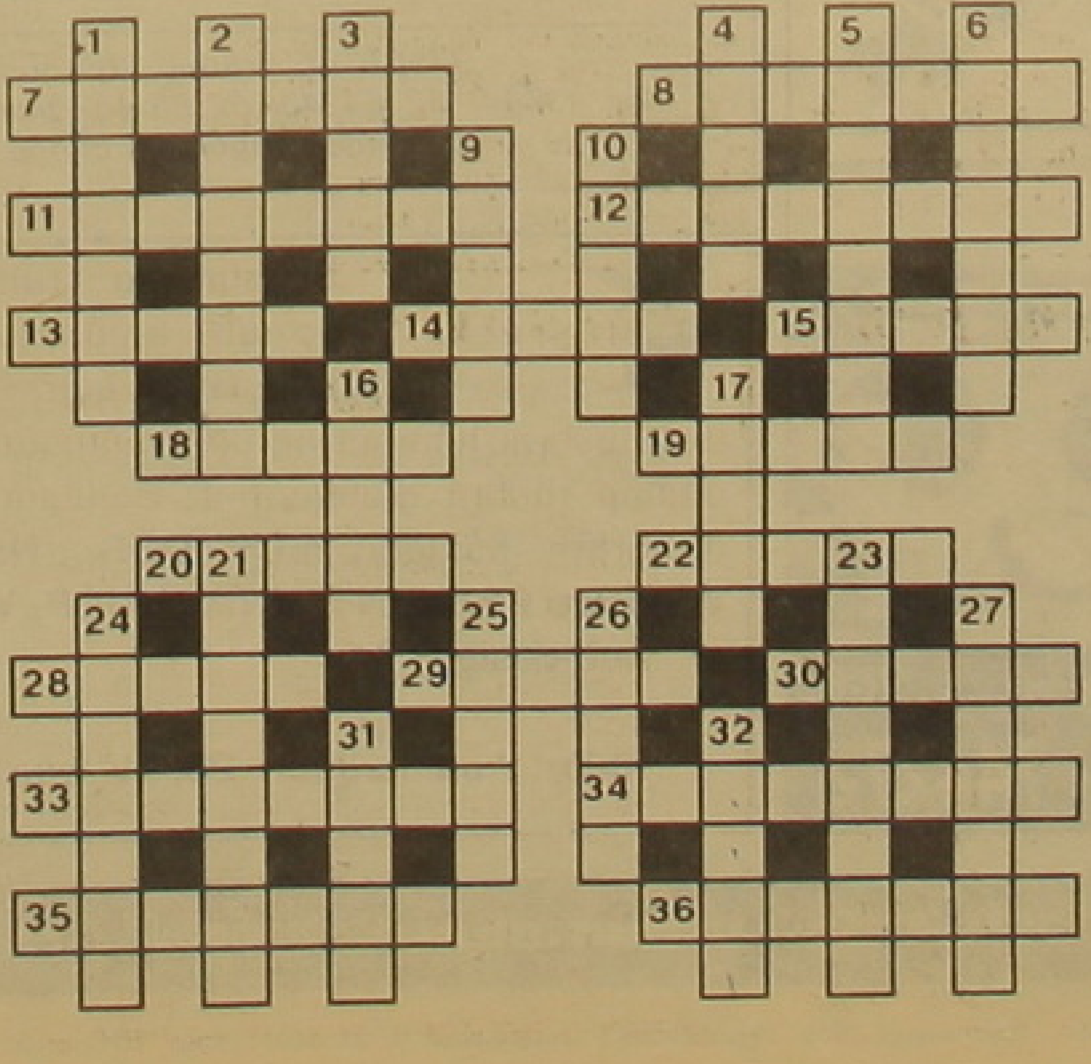

Ուղղահայաց

1. Ժամանակավոր կացարան շրջիկ ներկայացումներ տալու համար: 2. Սովետական ֆիզիկոս, զբաղվել է ջերմամիջուկային ռեակցիաների պրոբլեմներով: 3. Հայերի սիրած ճաշատեսակը: 4. Միկրոբ, ...: 5. Հռոմեական կայսր: 6. Հին Եգիպտոսում թագավորական, արքայական տիտղոս: 9. Հեռուստատեսային կարճամետրաժ կինոնկար: 10. Թխվածքի տեսակ: 16. «Դոն Սեզար դը Բազան» (ըստ Վ. Հյուգոյի) օպերայի հեղինակը: 17. Սառնաշաքար: 21. Սովետական գիտնական, հրթիռատիեզերական համակարգերի կոնստրուկտոր: 23. Թուրքիայի Փոքր Ասիա թերակղզում գտնվող հիմնական մասի անվանումը: 24. Կենդանական եւ բուսական հյուսվածքներում գտնվող պարզ սպիտակուց: 25. Ասորեստանի մայրաքաղաքը (մ.թ.ա. VIII դարի վերջին-VII դ.): 26. Թանկարժեք քարերի կշռաչափ: 27. Անգլիական պետական գործիչ (1867-1947): 31. Անհոտ, անգույն, անհամ գազ: 32. Մ. Գորկու պատմվածքներից «... Չուդրա»:

Հորիզոնական

7. Բասային, լարավոր, աղեղնավոր երաժշտական գործիք, որը տարածված է եղել XVIII դ. Գերմանիայում: 8. Կաշեփոկից հյուսված մտրակ: 11. Օսմանյան կայսրությունում 1839-1870-ական թթ. ընդունված առաջադիմական բարենորոգումների անվանումը: 12. Ռիշելիեի կարգավիճակը Լյուդովիկոս XIII-ի թագավորության օրոք: 13. Նար-Դոսի «Մեր թաղը» պատմվածաշարի հերոսներից: 14. Երկրագնդի ամենաերկար եւ առավել բարձր լեռնային համակարգը: 15. Կենդանիներ վարժեցնող կրկեսային ռուս արտիստ: 18. Համաստեղություն երկնքի հարավային կիսագնդում: Գտնվում է Կույս, Հիդրա եւ Թաս համաստեղությունների միջեւ: 19. Արտեմի կարգավիճակը «Գիքորը» պատմվածքում: 20. Մարո Մուրադյանի հիմնադրած հայկական ժողովրդական հնագույն երգերի երգչախումբը: 22. Մեծ տարա: 28. Բնագավառ, ...: 29. Դրամական միջոցի անվանում: 30. Հռոմեական քաղաքական գործիչ, Հուլիոս Կեսարի ժամանակակիցը եւ հակառակորդը: 33. Ռուս քիմիկոս, նրա տեսության հիման վրա բացատրվեց իզոմերիա, իզոմերացում, պոլիմերացում երեւույթները: 34. Ասքանազյան թագավորության հիմնադիրը մ.թ.ա. 673-ից: 35. Հայազգի ռեժիսոր: 36. Իտալացի կինոռեժիսոր Ջ. Պաստրոնեի ֆիլմը:

Կազմեց Է. ՍԿԵՏԻՍՅԱՆԸ

ԻՍՐԱՅԵԼ

Բարաքը խայտառակ պարտություն կրեց Շարոնից

Սկիզբը էջ 1

Իր հաղթանակի ճառում Շարոնը դարձյալ կրկնեց «Լիկուդի» ավանդական կարգախոսը, թե Երուսաղեմը մնալու է Իսրայելի միասնական եւ հավերժ մայրաքաղաքը: Այսուհանդերձ, նա պաղեստինցիներին կոչ արեց հրաժարվել «բռնությունից»՝ ապստամբությունից, եւ վերսկսել երկխոսությունը՝ «երկու կողմերի համաձայնությունը խաղաղ ուղիներով լուծելու համար»: Հիշեցնենք, որ պաղեստինյան ներկայիս ինթիֆադան ծագեց հենց Շարոնի պատճառով, երբ 2000 թ. սեպտեմբերի 28-ին նա կատարեց իր սադրիչ այցը Երուսաղեմի Ալ-Աքսա մզկիթի տարածք:

Միեւնույն ժամանակ, Շարոնն «Աշխատանքին» հորդորեց «Լիկուդի» հետ կազմել «ազգային ամենալայն կառավարությունը», որի մեջ Բարաքին տրվելու է պաշտպանության, իսկ նախկին վարչապետ Պերեսին՝ ԱԳՆ պորտֆելները: Այս շռայլ առաջարկը պատահական չէ, քանզի Շարոնը ցանկանում է շահել «Աշխատանքի» 24 պատգամավորների ձայները, քանի որ խորհրդարանի լիկուդականները 19 հոգի են միայն: Եթե մերժվի Շարոնի այդ նախաձեռնությունը, ապա նրա մյուս այլընտրանքը լինելու է «նեղ կառավարության» ձեւավորումը՝ հիմնվելով աջ եւ կրոնական ծայրահեղ ուժերի վրա:

Պաղեստինյան դիրքորոշումները տարբեր էին եւ արագ: Առաջնորդ Յասեր Արաֆաթի առաջին արձագանքը չափավոր էր: Նա նշեց, որ «հարգելու ենք իսրայելական ժողովրդի ընտրությունը, հուսալով, որ կշարունակվի խաղաղության գործընթացը»: Մինչդեռ տեղեկատվության նախարար Յասեր Աբդռաբոն շեշտեց, որ Շարոնի ընտրությունն ամենավատ քայլն էր Իսրայելի պատմության մեջ, որովհետեւ նրա կարծր քաղաքականությունը սպանելու է խաղաղության գործընթացը: Իսկ ընդդիմադիր բոլոր ուժերը ինթիֆադայի շարունակման կոչեր արեցին: Մյուս կողմից, սիրիական «Բաաս» պաշտոնաթերթը փետրվարի 7-ին Շարոնին բնութագրեց «ահաբեկիչ, արյունարբու եւ պատերազմի հանցագործ»՝ նրա իշխանության գլուխ գալը համարելով «պատերազմի պաշտոնական հայտարարում»:

Արաբական մտավախությունն անշուշտ պատահական չէ, որովհետեւ 72-ամյա աջ ծայրահեղական Արիել Շարոնը արաբների բազմաթիվ ջարդեր է իրագործել, որոնցից ամենադաժանը տեղի ունեցավ 1982 թ., Բեյրութում գտնվող պաղեստինյան Սաբրա եւ Շաթիլա վրանախմբերում, սպանվեց ավելի քան 2 հազար մարդ: Բացի այդ, գեներալ Շարոնը մասնակցել է արաբ-իսրայելական գրեթե բոլոր պատերազմներին եւ միշտ դեմ է եղել արաբների հետ խաղաղ կարգավորման ջանքերին: Հետեւաբար, խաղաղության գործընթացով շահագրգիռ մայրաքաղաքները մեծ ուշադրությամբ հետեւելու են արյունալի անցյալ ունեցող Շարոնի առաջիկա գործնական քայլերին եւ ըստ այդմ էլ ճշտելու են իրենց վերաբերմունքը:

ԻՆՏԵՐՆԵՏ

Միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունները «էլեկտրոնային ջիհադ» են ծավալում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մահմեդական ահաբեկչական կազմակերպություններն ըստ էության «էլեկտրոնային ջիհադ» «սրբազան պատերազմ» են մղում համաշխարհային համակարգչային ցանցի հնարավոր տարածության մեջ: Ամերիկյան հատուկ ծառայությունների աշխատակիցներից մեկն այսպես է բնութագրել ծայրահեղականների գործունեությունը, որոնք ինտերնետի հնարավորությունները եռանդագին օգտագործում են արտասահմանի, մասնավորապես ԱՄՆ-ի իրենց համախոհներին ծածկագիր հաղորդումներ տալու համար: Նրանք իրենց ուղերձները հղում են էլեկտրոնային փոստով եւ դրանք զետեղում հանրահայտ այլ, ներառյալ պոռնո լուսաէջերում:

«Ահաբեկչական խմբավորումները, ներառյալ «Հզբոլլահը», «ՀԱՄԱՍ»-ը եւ բեն Լադենի գլխավորած «Ալ Քաիդուն», հետզհետե ավելի շատ են տվյալների համակարգչային շտեմարանները, էլեկտրոնային փոստը եւ հաղորդումների վերծանման եղանակներն օգտագործում իրենց ձեռնարկումների իրականացման համար», վերջերս ԱՄՆ-ի Կոնգրեսում կայացած դռնփակ ունկնդրումների ժամանակ Կենտրոնական հետախուզական վարչության տնօրեն Ջորջ Թենետի հայտարարությունից մեջբերում է արել «Յու էս էյ թուդեյ» լրագիրը:

ԱՅԳ AIG

Օդափոխիչներ, ջեռուցման եւ հովացման համակարգեր, համակարգիչներ այլ համալրող սարքեր, կապի միջոցներ եւ գրասենյակային տեխնիկա:

Հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երեւան, Թումանյան 12/1:

Հեռ/ֆաքս՝ 566576, 586604, հեռ. 560751:

ԿԵՐԱՄԻԿԱ

Ուշադրություն դարձրէք հյուրանոցների լողասենյակի նորոգմանը

Միգուցե այստե՞ղ է Ձեր բիզնեսի հաջողությունը

«Կերամիկա» ընկերությունը քրիստոնեությունը որպես պետական կրոն ընդունելու 1700 ամյակին նվիրված տոնակատարությունների կապակցությամբ *հյուրանոցային* շինարարությամբ զբաղվող կազմակերպություններին *բացառիկ* հատուկ գներով առաջարկում է լողասենյակի նորոգման համար անհրաժեշտ ամբողջական տեսականի.

կերամիկական սալիկներ, կերամիկական գրանիտ, ծորակներ, սանիտարական կերամիկա, լողախցիկներ, կախովի առաստաղներ, հատուկ սալիկներ, ջրատաքացուցիչներ, հայելիներ եւ հավելյալ պարագաներ

Դիմե՛ք մեզ, եւ մենք կանենք ամեն ինչ, որպեսզի կարողանաք ըստ պատշաճի ներկայանալ մեր հայրենակիցներին:

Հեռ. 61-63-00; Ֆաքս. 62-65-37; 52-94-49
E-mail: imex–m@mbox.intamet.com

Գայի անվան ավտոդպրոցը իրականացնում է բոլոր կատեգորիաների վարորդական իրավունքի դասընթացներ: Ամենաէժանը հանրապետությունում: Ռուբինյանց 27/4, 628121, 628131:

«ԱՌՅՈՒԾ ԱՐՔԱ» ՀԱՄԱԼԻՐ

Հրավիրում ենք Ձեզ եւ Ձեր երեխաներին ուրախ ժամանցի եւ ծննդյան տոնակատարությունների Րաֆֆու եւ Անդրանիկի փողոցների խաչմերուկում:

Հեռ.՝ 770023

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վանաձոր քաղաքի թիվ 8 միջնակարգ դպրոցի կառուցման նպատակով Ամերիկայի Հայ օգնության ֆոնդը հայտարարում է մրցույթ:

Մրցութային փաստաթղթերը կարող է ստանալ այն կազմակերպությունը, որը կներկայացնի պետռեգիստրի վկայական, նման աշխատանքներ կատարելու իրավունքը հաստատող պետական լիցենզիա եւ նախկինում կատարած աշխատանքների ցանկն ըստ տարեթվերի ու գումարային արժեքի:

Հայտնում ենք նաեւ պայմանագրային պայմանների հետեւյալ նախնական մանրամասնությունները.

1. Պատվիրատուի կողմից կանխավճարի տեսքով վճարում չի կատարվում

2. Կատարված աշխատանքների դիմաց վճարում կկատարվի 15 օրը մեկ

3. Կապալառուի ներկայացրած կատարողականից պահվում է երաշխիք ավարտական 10 տոկոս եւ հետավարտական 5 տոկոս: Ավարտական երաշխիքի դիմաց պահված գումարը կապալառուն կստանա աշխատանքների ավարտը հաստատող ընդունման ակտի վավերացումից հետո, իսկ հետավարտական երաշխիքի դիմաց պահված գումարը՝ 8 ամիս անց (վերջնական ակտի վավերացումից հետո):

Մրցութային փաստաթղթերը կարելի է ստանալ ս. թ. փետրվարի 13-16-ը, ժամը 13:30-16:30, ՀՕՖ-ի Հայաստանի մասնաճյուղի գրասենյակից (հասցեն՝ Երեւան, Խորենացու 22, հեռ. 52-66-60, 56-11-08): Ստացողն իր հետ պարտավոր է ունենալ կնիք: Փաստաթղթերի բազմացման արժեքը՝ 10.000 դրամ, մուծվում է տեղում:

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ–ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան» ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով

ARMENIAN AIRLINES, swissair, KLM, BRITISH AIRWAYS, АЭРОФЛОТ

տրանզիտ քաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում
- Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում
- Բժշկական ապահովագրություն

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

MENPRESS

Արմենպրես լրատվական գործակալության համակարգչային բաժինը մասնագետի կարիք ունի: Ցանցերի հետ աշխատելու իմացությունը, համակարգչի կառուցվածքին ծանոթ լինելը ցանկալի է: Ցանկալի է նաեւ հետեւյալ ծրագրերի իմացությունը DOS, Norton Commander, Windows 95/98/NT, UNIX, UUCP, WinGate proxy server, web-design

Դիմել՝ Իսահակյան 28, IV հարկ, հեռ. 526702

@rminco Global Telecommunications

ԻՆՏԵՐՆԵՏ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» ՍՐՃԱՐԱՆՈՒՄ: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 7. 02. 2001 Գինը՝ 100 դրամ